

Vattentjänstplan

för Hässleholms kommun

Granskningshandling 2023-07-10

Diarienummer: BN 2023-000083

Fastställt den:
2023-12-xx

Fastställt av: Kommunfullmäktige
För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige
För uppföljning ansvarar: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Dokumentet gäller för: Kommunkoncernen
Giltighetsperiod: 2023-12-xx--Tillsvidare
Dokumentet ersätter: -
Omslagsbild: Vilma Johansson
Utvecklat av: Projektgrupp Vattentjänstplan

INNEHÅLL

Del 1 Vad är en vattentjänstplan?

1.1 Sammanfattning	1
Vattentjänstplan	1
1.2 Inledning	1
Bakgrund och syfte	1
Avgränsning	1
Arbetsprocessen	2
Tidplan för arbetet	2
Medverkande	2
Revidering & uppföljning	2

Del 2 VA-planering

2.1 Långsiktig planering	3
Strategi och planer för VA	3
Kopplingar mellan VA och översiktsplan	3
Bebyggelse	4
Strukturplan för vatten	4
Vattenförsörjningplan	4
2.2 Lagar	5
Lagar som styr VA-planeringen	5
Miljöbalken	5
Plan - och bygglagen	5
Lagen om allmänna vattentjänster	5
Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna VA-anläggningen	5
Ramdirektiv för vatten	5
2.3 Verksamhetsområde	6
Beskrivning av verksamhetsområden	6
Dricksvatten	6
Spillvatten	6
Dagvatten	6
2.4 Dagvattenhantering	7
Dagvattnets miljöpåverkan	7
Recipienter och miljökvalitetsnormer	7
Dagvattenkvalitet	8

Del 3 VA - utbyggnad

3.1 Beslutad VA-utbyggnad	9
Lagkrav	9
Behovsbedömning	9
Beskrivning av utbyggnadsområden	9
3.2 Handlingsplan i väntan på VA-utbyggnad	11
Fastigheter utanför verksamhetsområdet	11
Beslutad handlingsplan	11

Del 4 Skyfall

4.1 Hur VA-anläggningar påverkas vid skyfall	13
Bakgrund	13
Definition av skyfall	13
Analysmetod	14
Avgränsningar	14
Resultat	15
4.2 Åtgärder	16
Bedömningar	16
Dimensioneringsförutsättningar	16

Del 5 Miljöpåverkan

5.1 Undersökning av betydande miljöpåverkan	17
--	-----------

Bilagor

1. VA-utbyggnadsområden	
2. Undersökning av betydande miljöpåverkan	

Vad är en vattentjänstplan?

En vattentjänstplan beskriver kommunens långsiktiga planering för hur kommunen ska tillgodose behovet av allmänna vattentjänster, det vill säga vattenförsörjning och avlopp. Vattenfrågorna inom en kommun är ofta komplexa med koppling till flera olika vattentjänster, och ansvaret för dem är många gånger uppdelat på flera olika enheter i den kommunala förvaltningen. För att kunna fatta koordinerade och framsynta beslut, exempelvis i ärenden som rör den fysiska planeringen, finns således ett behov av samordning och en gemensam plan för vår långsiktiga VA-planering.

1.1 SAMMANFATTNING

Vattentjänstplan

Enligt den förändring i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som trädde i kraft 2023-01-01 så ska alla kommuner ta fram en vattentjänstplan.

Vattentjänstplanen ska bidra till att det finns en långsiktig planering för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, samt bidra till att säkra så att de kommunala VA-anläggningarna klarar en ökad belastning på grund av skyfall.

I Bilaga 1 redovisas de beslutade VA-utbyggnadsområdena och i Bilaga 2 framgår det hur undersökning av betydande miljöpåverkan av vattentjänstplanen har utförts.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan. Vattentjänstplanen är inte ett juridiskt bindande dokument.

Fotograf: Jessica Dahl

1.2 INLEDNING

Bakgrund och syfte

En väl fungerande vatten- och avloppsförsörjning utgör en viktig del i ett hållbart samhälles infrastruktur. Ändamålsenliga och tillförlitliga VA-anläggningar säkerställer tillgången till vårt viktigaste livsmedel - dricksvattnet, ser till att spillvatten borttransporteras och tas om hand, samt att dagvatten avleds i tillräcklig mängd vid nederbörd och snösmältning. Allt detta arbete utförs med användande av bästa tillgängliga teknik med vilken hälso- och miljömässiga risker minimeras.

I juni 2022 beslutade regeringen om en ändring i lagen om allmänna vattentjänster 6 §: vattentjänstplan¹. Denna lagändring trädde i kraft 1 januari 2023 och innebär att senast 1 januari 2024 ska alla kommuner ha en aktuell vattentjänstplan. Planen syftar till att kommunen ska ha en långsiktig planering för hur behovet av våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses, det vill säga vårt vatten och avlopp. Planen ska även redovisa för hur våra kommunala anläggningar och dess funktioner kopplat till vatten och avlopp ska säkras för att klara framtida skyfall. Vattentjänstplanen är inte juridiskt bindande, men ska vara vägledande för efterföljande planering.

Avgränsning

Vattentjänstplanen avgränsas till de områden inom kommunen som omfattas av verksamhetsområde enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Information och omfattning av bilagor, kartunderlag samt detaljeringsgraden av dessa kan begränsas på grund av sekretessbehov.

Arbetsprocessen

Vid framtagande av en vattentjänstplan ska kommunen samråda med berörda fastighetsägare samt ställa ut förslag till granskning under en period på minst 4 veckor. Hänsyn ska tas till de synpunkter som inkommer under samråd och granskning för det fortsatta arbetet och sammanställs i en skriftlig redogörelse.

Som del av framtagandet av planen ingår det undersökning om betydande miljöpåverkan, enligt kapitel 6 i miljöbalken. Resultatet av undersökning sammanfattas under del 5 - Undersökning av betydande miljöpåverkan. Se hela undersökningen i bilaga 2.

Medverkande i processen har varit representanter från miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen samt Hässleholm Miljö. Det är kommunfullmäktige som beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan.

Tidplan för arbetet

Arbetet med att ta fram kommunens vattentjänstplan har pågått under 2023.

Samråd sker parallellt med granskning mellan den 10 juli 2023 till den 6 augusti 2023. Under samråd och granskning finns det möjlighet att inkomma med synpunkter.

Revidering & uppföljning

Då det nya lagkravet gällande framtagandet av en vattentjänstplan endast tillåter en kort tidsbegränsad period för framtagandet, kommer inte en komplett handling kunna tillhandahållas som första version. Detta är således att betrakta som ett första utkast till en vattentjänstplan och revideringar och kompletteringar kommer att behöva göras till nästa version.

Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster. I och med att vattentjänstplanen tas fram under mandatperioden (2022-2026) så kommer dess aktualitet tidigast att prövas under mandatperioden 2026-2030.

Medverkande

Projektledare

Jessica Dahl, planarkitekt
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Projektgrupp

Jonas Sjögren, GIS-ingenjör
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Patrik Kühn, miljöinspektör
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Emma Isacsson, VA-ingenjör
Hässleholm Miljö AB

Alice Adolfsson, planarkitekt
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Övriga medverkande

Stefan Lindgren, utredningschef
Hässleholm Miljö AB

Katarina Finyak, bygglovschef samt tf planchef
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Cecilia Lindgard, planchef
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Torbjörn Håkansson, miljöchef
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Vilma Johansson, plankoordinator
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Åsa Bjerstedt, miljöinspektör
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

VA - planering

Kommunens VA-strategi redogör övergripande för hur kommunen ska skapa förutsättningar för att kunna uppnå en långsiktigt hållbar VA-försörjning för sina medborgare, både inom och utanför kommunalt verksamhetsområde. Kommunens VA-plan grundar sig på VA-strategin, och kan sägas vara en detaljerad handlingsplan som besvarar frågan hur, när och av vem detta arbete ska utföras.

▶ 2.1 LÅNGSIKTIG PLANERING

Strategi och planer för VA

Vattentjänstplanen är ett dokument som till stor del tar avstamp i och grundar sig på kommunens VA-strategi och VA-plan, den ska fungera som en länk mellan dessa dokument och kommunens översiktsplan. Även övriga strategier och ämnesspecifika planer inom kommunen som berörs har beaktats i framtagande av vattentjänstplanen, exempelvis vår översiktsplan och vår fördjupade översiktsplan för Hässleholms stad.

Kopplingar mellan VA och översiktsplan

Översiktsplanen är ett kommunalt styrdokument som vägleder i beslut gällande hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men ska ange inriktning för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och är vägledande vid detaljplanering och bygglov.

Hässleholms kommuns gällande översiktsplan vann laga kraft 2007. Då ny lagstiftning har trätt ikraft sedan dess och då flera nya förutsättningar har uppkommit de senaste åren som påverkar kommunen i stor utsträckning, så pågår arbetet med att ta fram ett nytt förslag till översiktsplan. I kommunen finns även en fördjupad översiktsplan för Hässleholms stad som är antagen 2018.

Översiktsplanen och våra övriga strategiska styrdokument och planer stäms kontinuerligt av mot varandra för att säkerställa att den långsiktiga planeringen i kommunen förljer lagkrav, riktlinjer, mål samt den vision som är framtagen för Hässleholms kommun.

I förslag till kommunens nya översiktsplan "Översiktsplan för Hässleholms kommun 2022-2040" anges sex utvecklingsstrategier:

1. Låt orterna och byarna växa inåt genom förtätning.
2. Stärk stationsorterna som nav för kommunikation och möten.

3. Skapa unika och varierande Orts- och bymiljöer.
4. Låt naturen ta plats i orter och byar.
5. Rusta orter, byar och landsbygd för ett förändrat klimat.
6. Verka för en bevarad, utvecklad och levande landsbygd.

Utifrån strategi 1. Låt orterna och byarna växa inåt genom förtätning, kommer kommunen framgent jobba för att ny bebyggelse och verksamheter i första hand ska lokaliseras inom eller i tät anslutning till redan befintlig bebyggelse. På så vis har vi större möjlighet att erbjuda service och vattentjänster till fler av våra invånare samt att vi bevarar mycket av vår natur som är värdefull bland annat för klimatanpassning.

Enligt strategi 4. Låt naturen ta plats i orter och byar samt strategi 5. Rusta orter, byar och landsbygd för ett förändrat klimat kommer vi att bevara och jobba för att utveckla vår blå-gröna struktur i staden. Detta är en viktig del för att kunna möta de utmaningar som ett förändrat klimat kan innebära med bland annat kraftiga skyfall och variationer av grund- och ytvattennivåer. Klimatförändringarna innebär att förutsättningarna för att utöva en rad olika samhällsverksamheter förändras, där VA-försörjning ingår. Detta skapar ett behov av att tänka efter och kanske även tänka nytt kring hur olika verksamheter bedrivs och hur samhället planeras med hänsyn till både nuvarande och framtida klimatförändringar.

Klimatanpassning medför en kostnad för samhället, men det blir i de flesta fall betydligt billigare med förebyggande investeringar än att ta kostnaderna för negativa klimatkonsekvenser i efterhand. Att använda samhällens blågröna struktur är att upprätthålla samhällets funktionalitet som klarar klimatförändringar i ett flergenerationsperspektiv. I detta är strukturplan för vatten och resurshållning av vatten nödvändigt för att värna om både kvantitet och kvalitet samt rusta våra samhällen.

Kommunens översiktsplan hittar du på:
www.hassleholm.se/bygga-bo-och-miljo/stadsutveckling-oversiktsplan-och-detaljplaner/oversiktsplan-och-detaljplaner

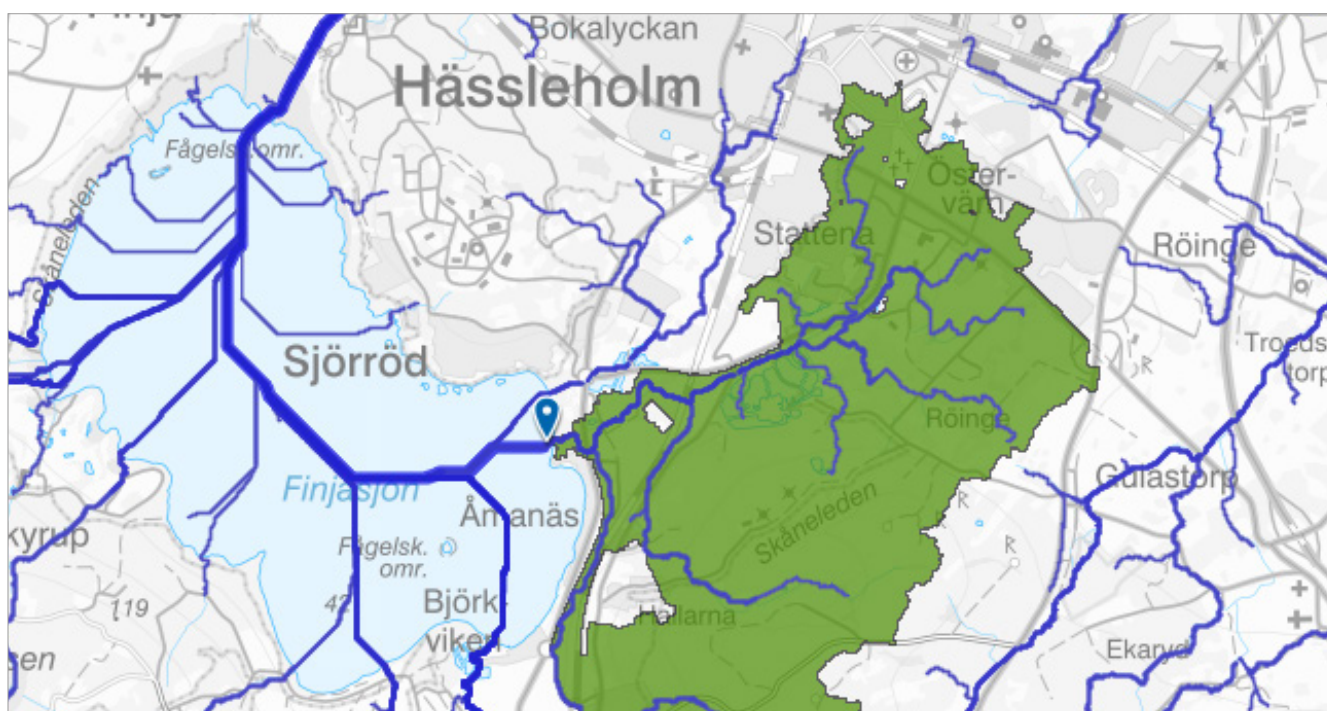
Bebyggelse

För Hässleholms kommun är såväl staden som stationsorterna, byarna och landsbygden värdefulla delar av kommunens helhet. Förslagen i översiktsplanen gällande lokalisering och behov av fler bostäder grundar sig i kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning som antogs av kommunfullmäktige 2017 samt den Bostad- & markförsörjningsplan för Hässleholms kommun som är fastställd i miljö- och stadsbyggnadsnämnden 2020.

För bedömning gällande utbyggnadsbehov, se **Del 3 VA-Utbyggnad**.

Strukturplan för vatten

Ett sätt att hantera skyfallshotet är att för varje större avrinningsområde inom en ort skapa en strukturplan, som innehåller åtgärder vilka syftar till att infiltrera, fördröja och avleda överskottsvatten baserat på de naturgivna förutsättningarna. En strukturplan för vatten kan sägas vara en strategisk skyfallsplan, ett geografiskt planeringsunderlag för översvämningar som ligger till grund för hur man ska tänka vid framtida exploatering. Avrinningsområdet delas in i olika delavrinningsområden med principiell hantering av överskottsvattnet, såsom skyfallsled, yta för magasinering samt komplement för att förstärka de övriga två, till exempel höjdsättning.

Figur 1. Exempel på avrinningsområde för strukturplan i Hässleholm - Maglekärrsbäcken. © Lantmäteriet.

För att skapa en hållbar dagvattenhantering är det nödvändigt att reservera ytor för säker avledning/fördröjning av ytvatten. Strukturplanen utgör därför en viktig del av kommunens översiktsplanering. Strukturplanen utgör också beslutsunderlag till detaljplaner då åtgärder vanligen förverkligas först när ett nytt område ska utvecklas.

Läs mer om skyfall under **Del 4 Skyfall**.

Vattenförsörjningsplan

Syftet med en vattenförsörjningsplan är att säkra dricks-vattenförsörjningen, i enlighet med miljömålen; Grundvatten av god kvalitet och Levande sjöar och vattendrag². Tillgången till vattenresurser för dricksvattenförsörjningen i ett område behöver säkerställas på lång sikt, det vill säga i ett flergenerationsperspektiv.

Hässleholms kommun har idag en trygg vattenförsörjning från grundvattentäkter. För att upprätthålla en trygg vattenförsörjning krävs dock en långsiktig planering.

Hässleholm Miljö planerar för att starta upp arbetet med en vattenförsörjningsplan 2024. Arbetet kommer att utföras i enlighet med Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram, detta för att även kunna lyftas in i kommunens översiktsplan och strategiska underlag.

2.2 LAGAR

Lagar som styr VA-planeringen

Den lagstiftning som påverkar kommunens VA-planering är omfattande men inte alltid entydig, speciellt när det gäller dagvatten. Bland lagarna finns även rättsakter från EU som är implementerade i svensk lag genom olika författningar. Här beskrivs de mest väsentliga.

Miljöbalken

Miljöbalken reglerar allt utsläpp av avloppsvatten, med utgångspunkt i begreppet hållbar utveckling. Lagen anger att avloppsvatten ska renas och tas om hand så att inte olägenheter för människors hälsa eller miljön uppstår. Resurshushållning är också en viktig princip i miljöbalken, vilket bland annat innebär kretslopp av näringsämnen från avlopp. Alla vattentäkter omfattas även av miljöbalken. Om en vattentäkt har förorenats av omkringliggande verksamhet kan tillsynsmyndigheten ställa krav på att orsaken till problemen ska åtgärdas.

Plan- och bygglagen

Innehåller bestämmelser om planering av mark och vatten och om byggande. Mark- och vattenområden ska användas för de ändamål för vilka områdena är mest lämpade. Bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat möjligheter till god vattenförsörjning och avloppshantering. Kommunen är skyldig att planera bebyggelsen så att detta uppnås, bland annat genom detaljplaner. Kommunen beslutar också om bygglov i enlighet med plan- och bygglagen.

Lagen om allmänna vattentjänster

Det grundläggande kravet för VA-utbyggnadsplanen finns i 6 § lagen om allmänna vattentjänster, vilket anger att:

“Kommunen ska, om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.”

Allmänna bestämmelser för brukande av den allmänna VA-anläggningen (ABVA)

ABVA reglerar förhållandet mellan fastighetsägare och huvudmannen inom kommunens verksamhetsområde avseende allmänna vattentjänster. De allmänna bestämmelserna utgör en form av normgivning som kommunen bestämmer ensidigt, det vill säga det krävs inte något avtal med fastighetsägaren för att bestämmelserna ska bli bindande.

Ramdirektivet för vatten

EU:s ramdirektiv för vatten, och införandet i svensk lagstiftning genom framförallt miljöbalken, har skapat en större tydlighet i det vattenrelaterade miljöarbetet. I vattenförvaltningens åtgärdsprogram, vilket tas fram av Vattenmyndigheterna, beskrivs utförligt kommunens ansvar relaterat till dagvattnets kvalitet i fyra av de åtta punkterna.

Hässleholm Miljös bildarkiv

2.3 VERKSAMHETSOMRÅDE

Beskrivning av verksamhetsområde

Verksamhetsområde beslutas av kommunfullmäktige. Verksamhetsområden inrättas där behov finns av att dricksvatten samt hantering av spillvatten och dagvatten ska ordnas genom allmänna VA-anläggningar. Ett verksamhetsområde kan begränsas till att gälla bara en eller vissa vattentjänster, till exempel endast spillvatten. Som stöd för beslut att inrätta verksamhetsområde använder kommunen sig av lagen om allmänna vattentjänster 6 §.

Bestämmelserna i vattentjänstlagen, ABVA och VA-taxa gäller endast inom verksamhetsområdet. Om en VA-anläggning ansluts utanför verksamhetsområdet regleras detta genom avtal mellan Hässleholm Miljö och fastighetsägaren.

För att säkerställa att ledningsnätet håller för kommande generationer krävs ett ständigt pågående arbete. Till grund för att kontinuerligt underhålla och förnya den allmänna VA-anläggningen fastställs årligen en långsiktig VA-investeringsplan.

Dricksvatten

Hässleholm Miljö hämtar grundvatten från djupborrade bergbrunnar och grusfilterbrunnar inom kommunen. Dessa brunnar ingår i skyddsområde där särskilda villkor för miljöfarliga verksamheter finns. Råvattnet bereds i vattenverk innan vattnet levereras till VA-abbonenterna via vattenledningar med hjälp av tryckstegringsstationer och högreservoarer.

Hässleholm Miljö genomför regelbundna kontroller av dricksvattnet för att säkerställa att det följer Livsmedelsverkets gränsvärden. Vid krissituation där ordinarie dricksvattenförsörjning av någon anledning inte kan användas påverkas hela samhället. I händelse av att det vanliga vattenledningsnätet inte skulle kunna brukas (till exempel genom olycka eller smitta), behövs nödvattenförsörjning där mindre mängder vatten avsedda för mat, dryck och hygien levereras med hjälp av till exempel vattentankar som ställs upp på strategiska platser. För att kunna fatta korrekta beslut i en situation med nödvattenförsörjning finns det en nödvattenplan, i vilken bland annat viktiga abonnenter, och lösningar för att säkra deras vattenbehov, på förhand har identifierats. Skulle det uppstå vattenbrist till följd av exempelvis långvarig torka, är detta något som avhjälpas med så kallat reservvatten, vilket beskrivs utförligare i kommunens vattenförsörjningsplan, se kap 6.

Dagvatten

För att avleda dagvatten i samlad bebyggelse, leds dagvattnet med hjälp av självfallsledningar, dagvattenpumpstationer och ett antal dagvattenmagasin till närliggande recipient. Dagvattenmagasinen fungerar utjämnande vid höga flöden för att undvika översvämningar i dagvattensystemet, och till viss del även renande, innan det når nedströms liggande vattendrag. Detta är även viktigt ur ett resurs- och kretsloppsperspektiv.

Spillvatten

Hässleholm Miljö har 15 avloppsreningsverk som renar avloppsvatten från fasta ämnen, organiska föreningar, fosfor och kväve. Reningen sker också i dammar och våtmarker. Verksamheten på reningsverken regleras av miljöbalken. Tillsynen på alla reningsverk sköts av kommunens miljö- och stadsbyggnadsnämnd.

2022 upprättades en handlingsplan för avloppsförsörjningen i Hässleholms kommun. Planen syftar till att skapa en långsiktig hållbar och säker hantering av kommunens avloppsvatten. Internt kommer handlingsplanen användas som beslutsunderlag, stöd till prioriteringar inom avloppsverksamheten samt som underlag inför investeringar. Planen ska ge verksamheten en röd tråd, och ett gemensamt synsätt för att säkerställa en driftsäker avloppsförsörjning för VA-abbonenterna i Hässleholm. Den ska även begränsa påverkan och ta hänsyn till miljö och ekosystem. Handlingsplanen är framtagen av Hässleholm Miljö i samråd med miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen.

Hässleholm Miljö's bildarkiv

2.4 DAGVATTENHANTERING

Dagvatten

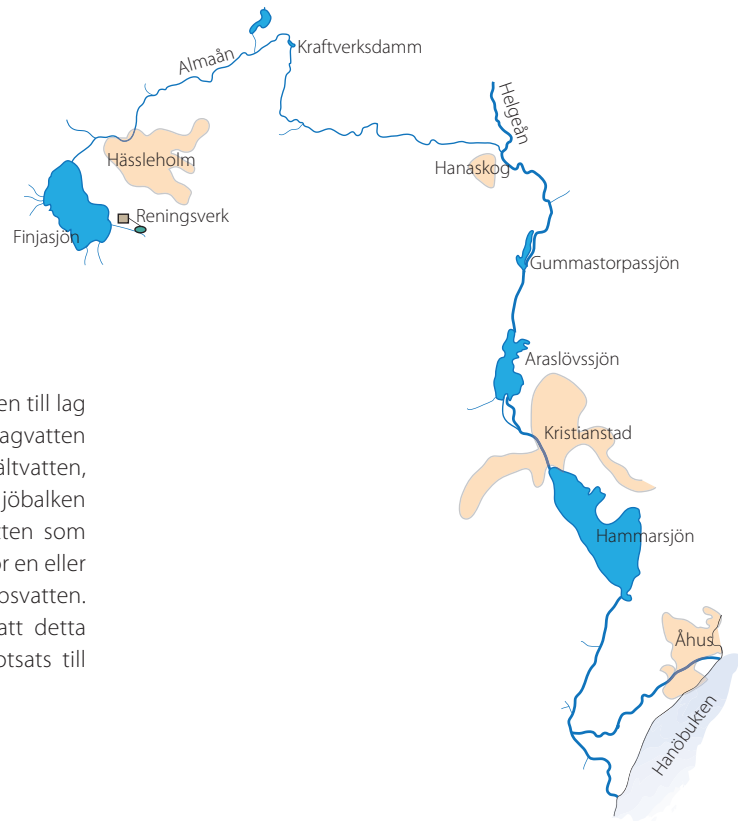
Definitionen av dagvatten är inte helt entydig. I motiven till lag (2006:412) om allmänna vattentjänster definieras dagvatten som "...tillfälliga flöden av exempelvis regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten." Miljöbalken särskiljer sig något i sammanhanget, där allt dagvatten som leds bort inom ett detaljplaneområde, som inte görs för en eller några enstaka fastigheters räkning, räknas som avloppsvatten. Ordet dagvatten härrör för övrigt från det faktum att detta vatten ligger "i dagen", det vill säga är synligt, i motsats till exempelvis grundvatten som förekommer i marken³.

Recipienter och miljö kvalitetsnormer

Nästan hela Hässleholms kommunyta ligger i Helge ås huvudavrinningsområde (92%), med utlopp i Hanöbukten vid Åhus. Resterande del tillhör Rönneås respektive Lagans huvudavrinningsområden.

I vattentjänstplanen redogörs inte hur vi ska göra för att krav för miljö kvalitetsnormer för yt- och grundvatten kan följas enligt miljöbalken, utan syftet med planen är att säkra vattentjänsterna enligt lagen om allmänna vattentjänster.

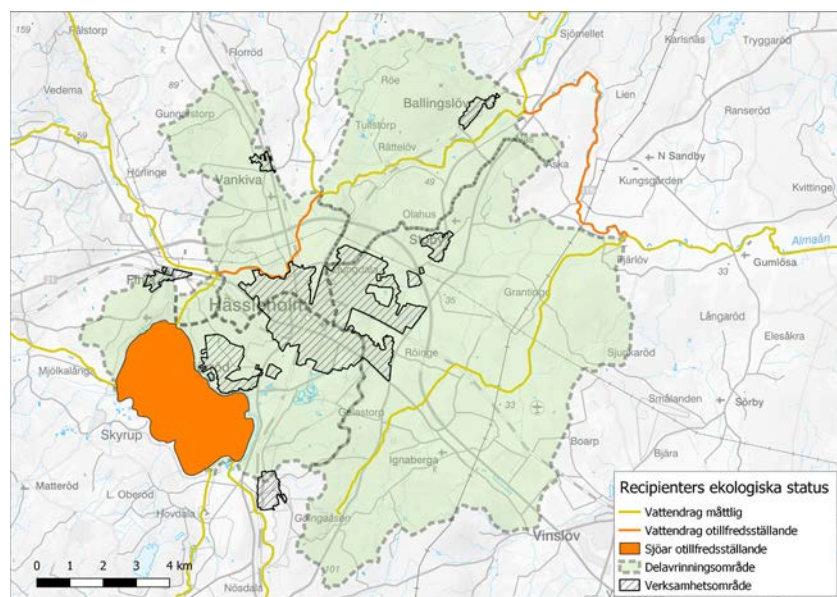
Dagvatten från Hässleholms stad avleds till Almaån via Fjälrvån med biflöden, samt Finjasjön. Dessa presenteras med aktuell ekologisk respektive kemisk status i tabell 1. I framtida vattentjänstplaner kommer denna information presenteras även för kommunens övriga stationsorter.

I figur 2 presenteras deras aktuella ekologiska status tillsammans med respektive delavrinningsområde och kommunens verksamhetsområden (statusklassning 2017-2021)⁴.

Samtliga recipienter omfattas av undantag i kemisk status för bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar. För de ytvattenförekomster som inte uppnår god kemisk ytvattenstatus har miljö kvalitetsnormen fastställts till god kemisk ytvattenstatus 2027.

Sammanställningen kan ses som ett stöd i arbetet med att prioritera dagvattenrenande åtgärder. För tydlighetens skull bör det tilläggas att recipienternas status inte enbart beror av dagvattnets kvalitet.

Figur 2. Recipienters ekologiska status med avrinningsområden för dagvatten genererat i Hässleholms stad. © Lantmäteriet.

Dagvattenkvalitet

Större delen av dagvattnet passerar reningsdammar innan det släpps ut i våra sjöar och vattendrag. Det är känt att dagvatten påverkar ytvattenkvaliteten men trots det finns inga nationella riktlinjer som beskriver hur detta bör hanteras. Det arbete som initierats i och med Vattendirektivet och införandet av miljökvalitetsnormer, har dock bidragit till att det nu byggs allt fler anläggningar för dagvattenrening. För att nå framgång i detta arbete är det viktigt att kunna identifiera vilka föroreningar det handlar om, liksom vilka källorna är. Dagvattnets sammansättning varierar stort beroende av de ytor vattnet rinner över i den urbana miljön. Markanvändning, trafikdensitet och byggnadsmaterial är några av de faktorer som har allra störst påverkan på dagvattnets kvalitet.

Av de 16 svenska miljökvalitetsmålen⁵ är flera direkt eller indirekt kopplade till behovet av en hållbar dagvattenhantering, till exempel *Giftfri miljö*, *Levande sjöar och vattendrag*, *Grundvatten av god kvalitet* och *God bebyggd miljö*.

Eftersom det idag saknas nationella riktlinjer specifikt för dagvattenkvalitet, faller ansvaret till stor del på den enskilda kommunen. Ambitionen hos Hässleholms kommun är att dagvattnet inte ska innehålla mer föroreningar när det rinner ut i grundvatten, sjöar eller vattendrag än vad nederbörden i sig innehåller. Reningen av dagvattnet kan ske i olika tekniska anläggningar, men sker med fördel direkt där de uppstår, genom så kallat lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD). Det inledande arbetet i kommunen med att minimera dagvattnets påverkan på recipienter är därför att utarbeta riktvärden för dagvattenkvalitet, gränser för hur pass rent dagvattnet måste vara vid utsläpp till en recipient. Med fastställda riktvärden ökar möjligheten att ställa krav på verksamhetsutövare att rena sitt dagvatten innan det avleds till dagvattennätet.

Tabell 1. Recipienter för dagvatten genererat i Hässleholms stad.

Namn	Ekologisk status	Kemisk status	Kvalitetskrav ekologisk status-norm	Kvalitetskrav kemisk status-norm
Vattendrag				
Almaån: Hörlingeån-Finjasjön	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus 2027
Almaån: Farstorpsån-Hörlingeån	Otillfredsställande	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus 2027
Almaån: Lillån-Farstorpsån	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus 2027
Almaån: Fjärlövsån-Lillån	Otillfredsställande	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk ytvattenstatus 2027
Fjärlövsån	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk ytvattenstatus 2027
Sjöar				
Finjasjön	Otillfredsställande	Uppnår ej god	God ekologisk status 2033	God kemisk ytvattenstatus 2027

VA-utbyggnad

VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde är en av huvuddelarna i Hässleholms kommuns långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

3.1 BESLUTAD VA-UTBYGGNAD

Lagkrav

I lagen om allmänna vattentjänster 6 § framgår det att: Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen:

1. Bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. Se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö¹.

Behovsbedömning

I Hässleholms kommun finns omkring 5 600 fastigheter med enskilt avlopp med ansluten WC⁶. Delar av dessa ingår i omkring 40 förtätade områden där behovet av vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang har bedömts.

Vid prioritering av VA-utbyggnadsområden har hänsyn tagits till följande faktorer:

- Om området ligger inom eller i nära anslutning till ett vattenskyddsområde eller annat särskilt skyddsvärt grundvattenområde.
- Om det finns kända problem med dricksvattenkvaliteten eller kvantiteten.
- Miljöbelastningen i området samt om det är en särskilt skyddsvärd ytvattenrecipient.
- Närhet till befintliga verksamhetsområden för vatten och avlopp.
- Ekonomiska förutsättningar för att bygga ut.
- Andel nya enskilda avloppsanordningar.
- Planer och exploateringstryck för bostäder.

Beskrivning av utbyggnadsområde

VA-utbyggnadsplanen redovisas i tabell 2 och figur 3. Beskrivning av respektive utbyggnadsområde samt en sammanställning finns i bilaga 1.

Tabell 2. VA-utbyggnadsplan till och med 2038.

Område	Utbyggnad	Vattentjänster
Barnens by	2023	Dricksvatten och spillvatten
Laxbro/Orelyckan	2023	Dricksvatten och spillvatten
Vitsippan	2023	Dricksvatten och spillvatten
Gulastorp	2024-2028	Dricksvatten och spillvatten
Hallarna	2024-2028	Dricksvatten och spillvatten
Lilla Dalsjö	2024-2028	Dricksvatten och spillvatten
Nilstorp	2024-2028	Spillvatten
Dalsjö	2029-2038	Dricksvatten och spillvatten
Gundrastorp/Havraljunga	2029-2038	Spillvatten
Hörja	2029-2038	Dricksvatten och spillvatten*
Ignaberga stationssamhälle	2029-2038	Dricksvatten och spillvatten
Lillaskog	2029-2038	Dricksvatten och spillvatten *
Troedstorp/Attarp	2029-2038	Dricksvatten och spillvatten

* Behovet av dricksvatten ska utredas vidare

Figur 3: Karta över beslutade utbyggnadsområden

▶ 3.2 HANDLINGSPLAN I VÄNTAN PÅ VA-UTBYGGNAD

Fastigheter utanför verksamhetsområdet

VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde är en av de två naturliga huvuddelarna i VA-planeringen. Det finns behov av att planera för nuvarande och framtida VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområde.

Då det finns områden med undermåliga enskilda avloppsanläggningar är det viktigt att planera för hur vi hanterar VA-försörjningen i väntan på utbyggnad för de områden som ligger sent i utbyggnadsplanen. Tydlighet i den här delen av planeringen är extra viktig för enskilda fastighetsägare eftersom de behöver veta om de själva behöver åtgärda sitt eget dricksvatten eller avlopp i de fall de är undermåliga, eller om de kan avvakta kommunal utbyggnad.

Utanför verksamhetsområdet ansvarar varje fastighetsägare för VA-försörjningen. De befintliga lösningarna har ofta valts utifrån de förutsättningar som gällde när respektive område bebyggdes eller efter krav från miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Ibland fyller de sin funktion väl, men i många fall är de bristfälliga med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Beslutad handlingsplan

Fastigheter som inom en snar framtid kommer att ha möjlighet till anslutning till gemensam eller kommunal avloppsanläggning innefattas i handlingsplan gällande VA-utbyggnad i vår VA-plan.

Hässleholm Miljös bildarkiv

Magle våtmark (Fotograf: Thomas Johnsson)

Skyfall

Översvämningsrisker på grund av skyfall påverkas av hur bebyggelse och infrastruktur förändras. Ökad exploatering i olämpliga områden leder till ökade risker vid skyfall. Fysisk planering där man tar klimatförändring och prognoser på allvar och planerar ansvarsfullt leder till att en hel del av de problem som orsakas vid översvämningsrisker kan minskas eller elimineras.

4.1 Hur VA-anläggningar påverkas vid skyfall

Bakgrund

Förutsättningarna för dagvattenhantering förändras i takt med ökade dagvattenflöden, dels på grund av ökad andel hårdgjord yta i våra tätorter, dels på grund av mer intensiv nederbörd som en följd av klimatförändringarna. Med syfte att recipienterna ska kunna uppnå och behålla god status, ställs också hårdare krav på att det dagvatten vi släpper ut håller god kvalitet. De senaste årens extrema regnhändelser i vår närhet, till exempel Köpenhamn 2011 och Malmö 2014, har även gett översvämningsrisken förnyad aktualitet och ökad medvetenhet om vikten av att planera för skyfall.

En vattentjänstplan ska innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

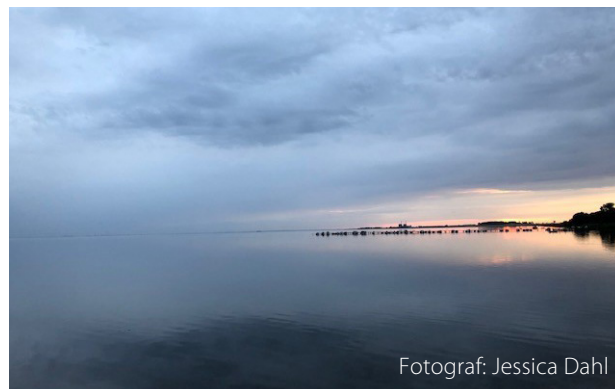
Kommunen har 2019 låtit DHI utföra en skyfallskartering med syfte att möjliggöra planering för en skyfallstålig bebyggd miljö⁷. Som en del i arbetet med VA-planen har därefter skyfallsanalyser genomförts med fokus på samhällsviktiga funktioner. Vid framtagandet av vattentjänstplanen har nu även analyser för de allmänna VA-anläggningarna genomförts. I hela denna process har MSB: dokument "Vägledning för skyfallskartering" utgjort ett stöd⁸.

Definition av skyfall

Det finns flera definitioner för vad som är ett skyfall. Enligt SMHI är det minst 50 mm nederbörd på en timme eller minst 1 mm på en minut⁹. Det motsvarar mellan 50 och 100 års återkomsttid. I arbetet med kommunens skyfallskartering har DHI använt sig av en 100-årshändelse som överstiger SMHIs definition, då syftet varit att få med alla ytor med potentiell översvämningsrisk.

I detta avsnitt avses med skyfall ett extremregn som inte kan hanteras i ledningssystem utan översvämmar marken. Uppgiften är att bedöma påverkan och möjliga konsekvenserna vid extrema regn, det vill säga skyfall med intensitet och volym som vida överstiger ledningssystemets kapacitet.

För att analysera hur ett skyfall kan påverka VA-anläggningarna i kommunen har DHI:s skyfallskartering använts för ett framtida 100-årsregn med en klimatkfaktor på 1,3.

Fotograf: Jessica Dahl

Analysmetod

Det grundläggande förfaringssättet för att analysera ett skyfalls eventuella påverkan på olika objekt innefattar följande steg.

1. Sök ut objekt som ligger inom, eller i nära anslutning till, översvämmade ytor enligt skyfallskarteringen. Definitionen på översvämmade ytor har varit ett vattendjup på minst 0,1 m.
2. Beräkna resulterande vattennivå, det vill säga marknivå + vattendjup, och gör en bedömning av dess påverkan på varje enskilt objekt.

Skyfallskarteringen har en upplösning på 4 meter och redovisar således ett vattendjup per 4x4-metersruta. För att få en så hög noggrannhet som möjligt vid beräkning av vattennivån har höjddata med 1 meters upplösning använts, på så sätt har 16 värden för resulterande vattennivå erhållits per 4x4-metersruta, där högsta vattennivå valts som dimensionerande. Vid analysen har hänsyn tagits till varje objekts utbredningsyta tillsammans med ytor i objektets omedelbara närhet.

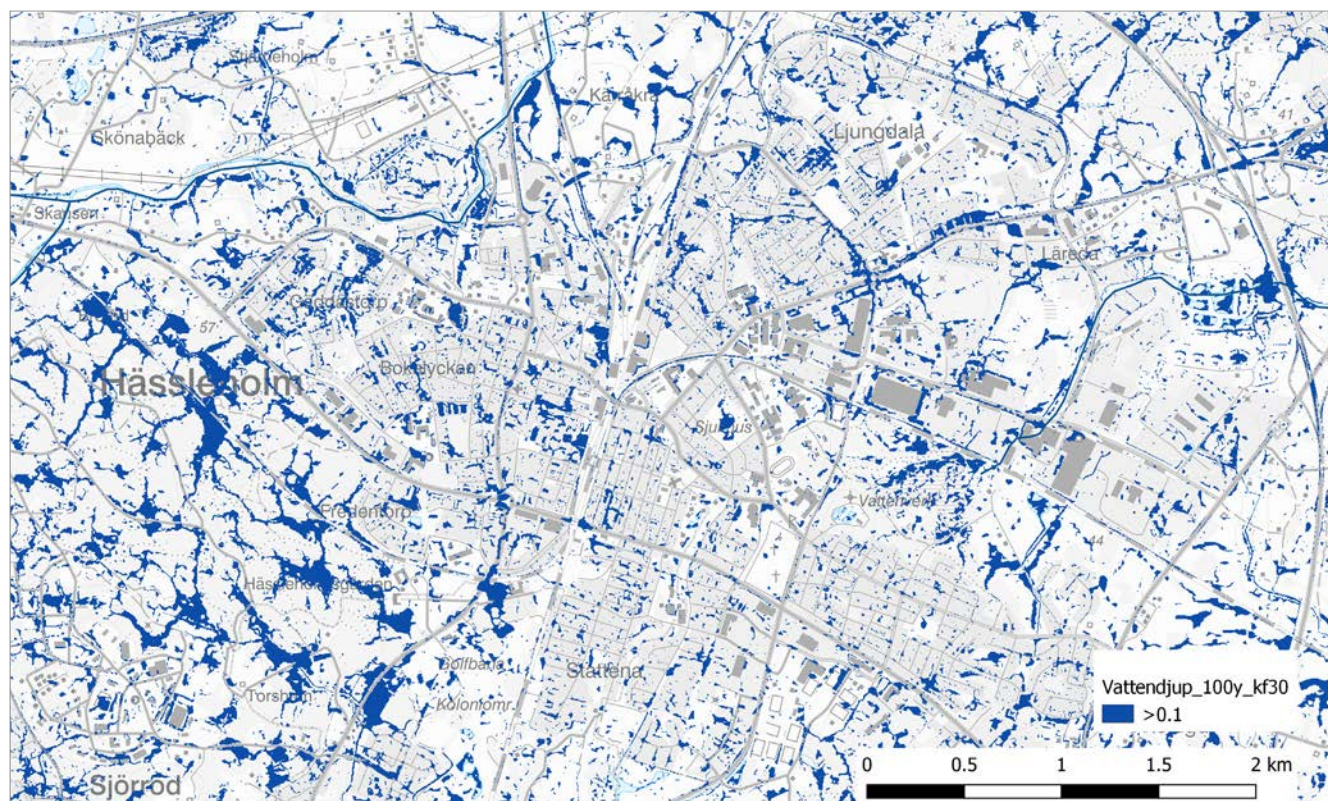
Utsökningen av riskobjekt har genomförts med hjälp av en överlagringsanalys i GIS. Därefter har varje enskilt objekt studerats i detalj för att få fram specifik översvämningsnivå.

Avgränsningar

Analysen har endast genomförts inom de geografiska områden som täcks av DHIs rapport. Det vill säga orterna Hässleholm, Bjärnum, Vittsjö, Ballingslöv, Sösdala, Tyringe, Vinslöv och Hästveda. Detta avspeglar till stor del var de större verksamhetsområdena för allmänna vattentjänster är belägna. För att täcka in större områden finns möjlighet att använda webbverktyget Scalgo Live som komplement, i föreliggande version har kommunens vattentjänstplan har detta inte genomförts. Det innebär dock att analysen kan utökas för att bli mer heltäckande.

Dagvattenanläggningar har tagits bort ur analysen då syftet med dessa i flera fall är att ta hand om dagvatten och utgöra en yta där översvämnings tillfälligt får förekomma.

Analysen tar endast hänsyn till kommunala VA-anläggningar. Utöver dessa finns även andra VA-anläggningar som tillhör andra, exempelvis Trafikverket eller samfälligheter.

Figur 4. Beräknade översvämmade ytor i Hässleholm med maximalt vattendjup >0.1 m efter ett skyfall med 100 års återkomsttid i ett framtida klimat. © Lantmäteriet.

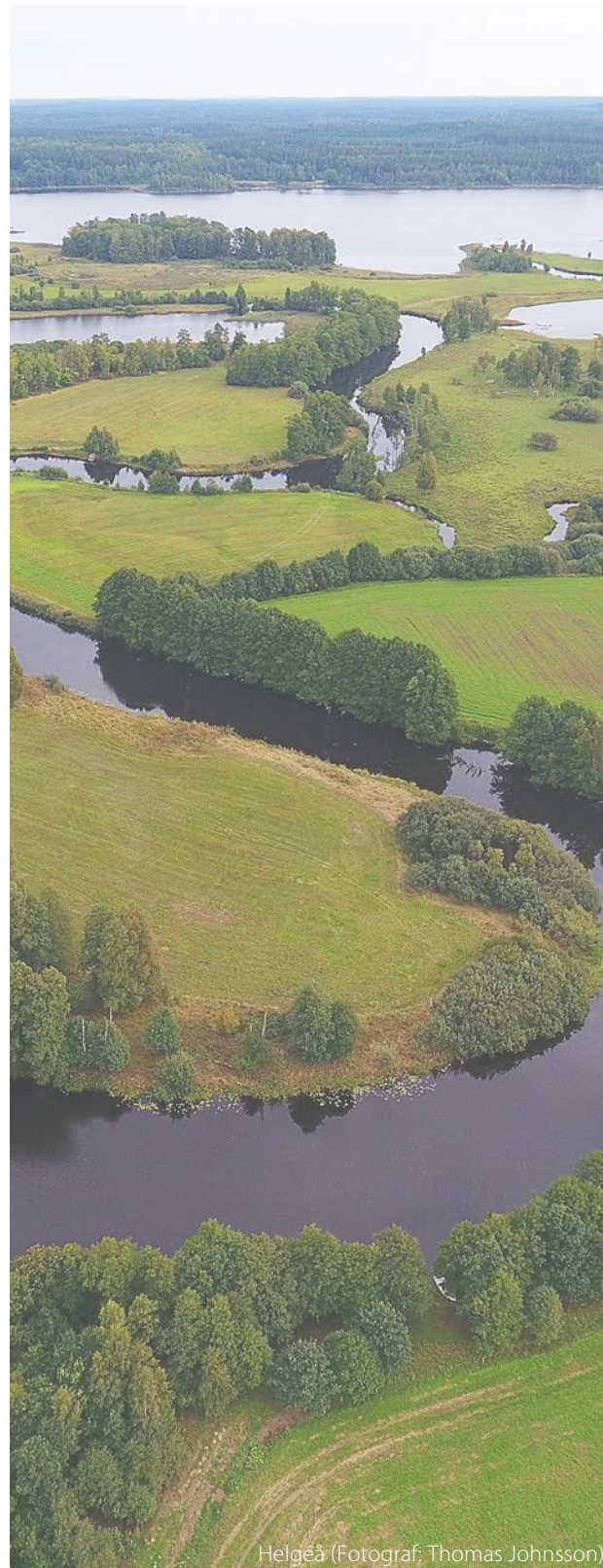
Resultat

348 objekt har studerats i analysen. Av dessa har 29 identifierats inom översämningsytor. En del objekt förekommer inom samma översämningsområde.

Objekt som har studerats är:

- Dagvattenpumpstationer
- Spillvattenpumpstationer
- Reningsverksområde
- Vattenverk
- Dricksvattentäkt/ Vattenborra
- Grundvattenbrunn
- Tillsynsbrunn
- Låg och högreservoar
- Tryckstegringsstationer

De identifierade objekten kommer att undersökas vidare för att kunna bedöma om åtgärder behöver vidtas, och i så fall vilka. Hässleholms Miljö arbetar kontinuerligt med översämningsrisker för att minska belastning och påverkan vid höga flöden. Översämnningar kopplat till kapacitet och höga sjönivåer utreds fortlöpande.

Helgeå (Fotograf: Thomas Johnsson)

4.2 ÅTGÄRDER

Bedömningar

VA-anläggningen dimensioneras inte för att avleda hela flödet vid skyfall, men dess funktion ska kunna upprätthållas på en rimlig nivå. Dimensionering av nya ledningar utgår från Svenskt Vatten som är branschstandard och som numera även innefattar en klimatfaktor. Även om dagens krav tar större hänsyn till klimatförändringar, medför i praktiken en förnyelsetakt på 130-150 år en viss fördröjning.

Hässleholms reningsverk har genomgått en invallning och omledning av dike för att minska översvämningsrisker. Pumpkapacitet för dagvatten finns att tillgå för att inte riskera att reningsverkets funktion försämras vid skyfall eller av höga vattennivåer i Finjasjön.

Spillvattenpumpstationer har byggts om för att inte riskera att översvämmas och samtliga bräddavlopp under högsta nivå för Finjasjön har identifierats för att minska riskerna för hög belastning och källaröversvämningar. Det pågår minst ett projekt om året för att separera dagvatten från spillvatten för att minska mängden dagvatten till reningsverket.

En viktig princip för att skyfallssäkra samhällets funktioner är att vid fysisk planering alltid ta hänsyn till skyfall för att säkerställa att belastning och skador minskar eller undviks. Det kräver att höjdsättning görs så att inte ytliga avrinningsvägar blockeras eller planeras bort av misstag.

Den genomförda skyfallskarteringen är övergripande och för de anläggningar som pekats ut i skyfallsanalysen krävs vidare utredning för att bedöma ifall de verkligen är utsatta för risk, eller om det möjligen kan finnas lokala förutsättningar som modellen förbiser. Detta är något som får studeras vidare i det fortsatta arbetet. Förebyggande åtgärder är ofta mest kostnadseffektiva. Exempelvis är åtgärder i tillrinningsområdet ofta att föredra framför åtgärder i till exempel reningsverk eller vattenverket.

I strukturplan för vatten har kommunen påbörjat ett relativt omfattande arbete med att ta fram ytliga avrinningsvägar och huvudavrinningsstråk. Det är ett viktigt underlag för fysisk planering då det kommer att behöva säkerställas att de ytliga avrinningsvägarna fungerar när det kommer skyfall. Ytliga avrinningsvägar, kan vara recipienter, dikningsföretag, gator och öppna ytor, rinnvägar i markplan mm

Dimensioneringsförutsättningar

Vid dimensionering av nya dagvattenledningar utgår Hässleholm Miljö från kriterier hämtat från Svenskt Vattens publikation P110¹⁰. Enligt Svenskt Vattens rekommendation används en klimatfaktor på 1.25 för nederbörd vid dimensionering av nya dagvattensystem.

Översvämning vid Hovdalafälten (Fotograf: Thomas Johnsson)

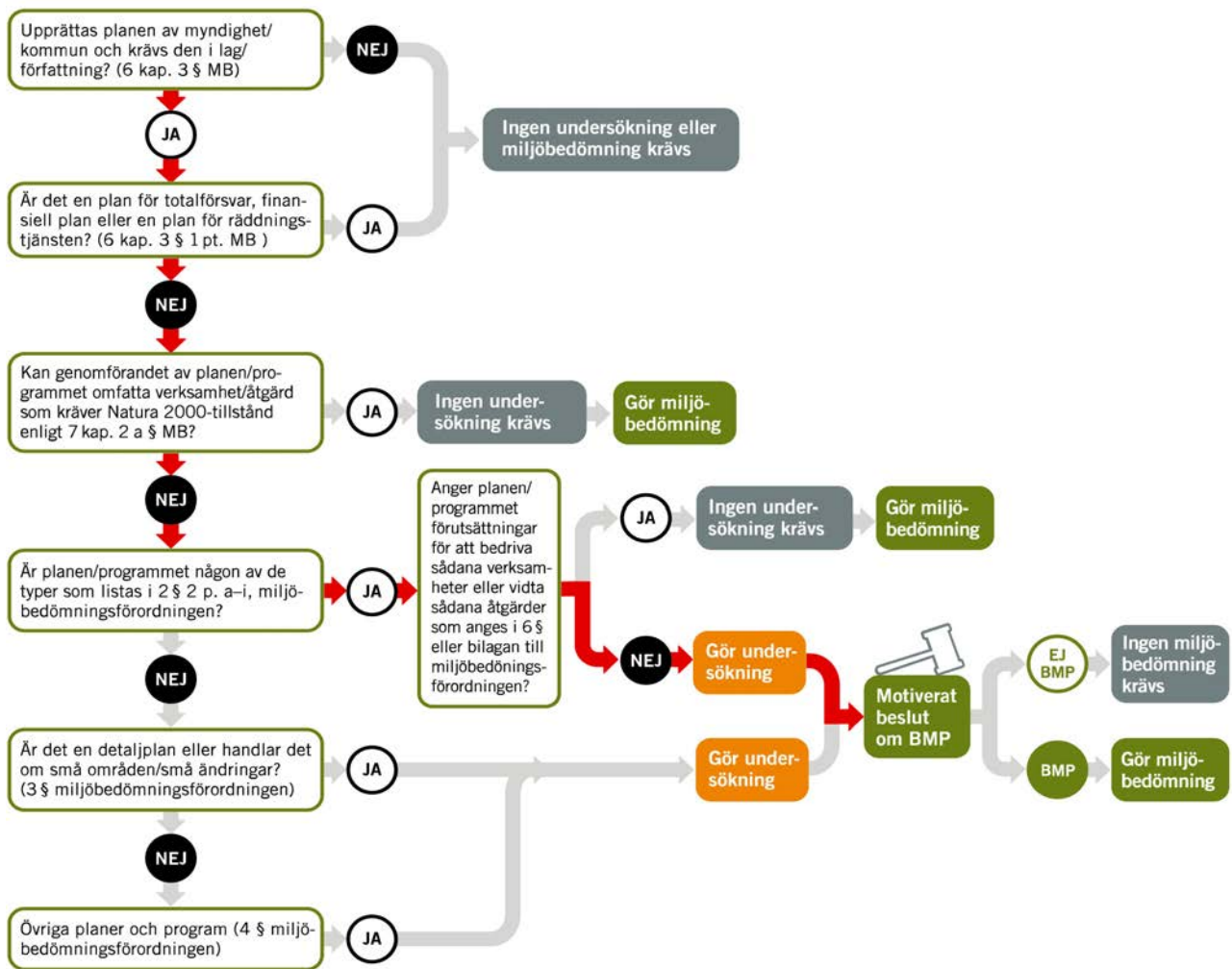
Undersökning av betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplanen omfattas av 6 kapitlet miljöbalken, vilket innebär att när en kommun upprättar en plan ska en strategisk miljöbedömning göras om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Parallellt med processen att ta fram vattentjänstplanen har därmed frågan gällande om planen antas medföra betydande miljöpåverkan utretts genom en undersökning. Undersökningen går att läsa i sin helhet i bilaga 2 men resultatet sammanfattas nedan.

Vattentjänstplanen syfte är att minimera risken för negativ påverkan på naturmiljön samt människors hälsa. Resultatet av undersökningen visar att vattentjänstplanen i stället förväntas generera flera positiva konsekvenser på bland annat vattenskyddsområden och bidrar till att uppnå flera av de nationella och globala målen. Däremot så kan själva genomförandet av utbyggnaden av de preliminära VA-utbyggnadsområdena, med exempelvis ledningar och pumpstationer, komma att påverka områden som besitter höga värden av olika slag. Hur detta ska genomföras är däremot inget som hanteras eller utreds inom ramen för vattentjänstplanen. En handlingsplan med åtgärder för att undvika eller minimera påverkan bör i stället göras inför genomförandet i ett senare skede.

Sammanfattningsvis anses därmed inte denna upplaga av vattentjänstplanen generera någon betydande miljöpåverkan och vi på Hässleholms kommun bedömer således att ingen strategisk miljöbedömning behöver upprättas. Miljöpåverkan ska dock utredas vidare i ett senare skede och i framtida mer ingående handlingsplaner kan en strategisk miljöbedömning bli aktuell.

Enligt miljöbalken 6 kapitlet 7 § ska kommunen efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslut som följer kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan ska tas av kommunfullmäktige i samband med att planen antas.

Figur 5. Naturvårdsverkets figur gällande processen för att utreda om en undersökning om betydande miljöpåverkan krävs eller inte.

ORDLISTA

Nedan följer några definitioner av begrepp som används i vattentjänstplanen.

Notera att dessa gäller i vattentjänstplanen och är inte nödvändigtvis allmängiltiga.

Allmän VA-anläggning	Anläggning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster.
Allmänt VA-område	Område som idag har tillgång till allmän VA-försörjning, antingen inom ett verksamhetsområde eller via en avtalsanslutning (föreningar, samfälligheter, enskilda fastigheter).
Avloppsvatten	Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten och dränvatten.
Dagvatten	Tillfälligt ytavrinnande regn- och smältvatten från exploaterade områden som når recipient eller reningsverk via hårdgjorda ytor, genomsläpplig mark, diken och/eller VA-anläggning. I exploaterade områden ingår inte åkermark och skogsmark.
Enskild VA-anläggning	Anläggning eller annan anordning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen inte äger. Enskilda anläggningar kan finnas för en enskild fastighet, för flera fastigheter tillsammans eller för samfälligheter och föreningar. En enskild VA-anläggning kan avse såväl ledningar som en lokal lösning för produktion av dricksvatten eller rening av avloppsvatten.
Enskilt VA-område	Område som idag har enskild VA-försörjning och som inom överskådlig framtid inte har behov av en förändrad VA-struktur utan kommer att fortsätta ha enskild försörjning.
Fördröjningsmagasin	Dagvattenmagasin på eller i mark avsett att jämna ut regnvattenflöden innan de når recipient.
Grundvatten	Allt vatten som finns under markytan i den zon som är mättad med vatten.
Infiltration	Vattnets inträngande i markytan.
Klimatanpassning	Anpassning av samhället till ett föränderligt klimat, som handlar om att samhällets robusthet och förmåga att hantera klimatförändringarna måste öka, för att undvika kostnader och problem i samband med de pågående klimatförändringarna.
Klimatfaktor	Ett värde som används för att beräkna hur klimatförändringar väntas inverka på exempelvis nederbörds mängden. Klimatfaktorn avser en viss tidpunkt i framtiden, och har beräknats utifrån ett eller flera scenarier för framtida klimat. Genom att multiplicera nederbörds mängden under dagens förhållanden med klimatfaktorn beräknas hur stor den framtida nederbörds mängden väntas bli enligt använt klimatscenario.
Kombinerat ledningssystem	Avloppssystem där spillvatten avleds i samma ledning som dagvatten och dräneringsvatten till avloppsreningsverket.
Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD)	Dagvatten tas om hand inom det område där det bildas för att minimera behovet av avledning. Detta kan åstadkommas genom infiltration och perkolation eller genom lokal fördröjning.
Miljö kvalitetsnorm	Bestämmelse om kraven på kvaliteten i till exempel vatten, som är styrande för myndigheter och kommuner när de tillämpar lagar och bestämmelser, till exempel vid tillståndsprövning enligt miljöbalken eller vid planläggning enligt plan- och bygglagen.

Personekvivalent	Anger den genomsnittliga mängd föroreningar i avloppsvattnet som en person ger upphov till per dag. Antal pe. används vid beräkning av vilken belastning ett reningsverk behöver klara.
Recipient	Hav, sjö eller vattendrag som tar emot dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.
Riktvärde	Ett värde som, om det överskrids, eller i fråga om minsta procentuella reduktion, ska föranleda åtgärder för att förhindra att överskridande respektive underskridande upprepas. Överskridande av ett riktvärde är åtalbart först när verksamhetsutövaren underlåter att vidta sådana åtgärder som behövs för att värdet ska kunna hållas.
Spillvatten	Vatten från hushåll (toalett, bad/dusch, disk och tvätt) och andra verksamheter (industrier, bil-tvättar och dylikt).
VA-abonment	Den som huvudmannen träffat avtal med om brukande av den allmänna VA-anläggningen.
VA-anläggning	En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.
VA-huvudman	Den som äger en VA-anläggning. I Hässleholms kommun är Hässleholm Miljö huvudman för den allmänna VA-anläggningen.
VA-utbyggnadsområde	Område som idag har enskild VA-försörjning och som har behov av en förändrad VA-struktur. VA-utbyggnadsområden uppstår när kommunen har fattat beslut om anslutning till allmänt VA via avtal eller verksamhetsområde, samt när i tid utbyggnaden ska ske.
Vattenförekomst	En vattenförekomst är, enligt vattenförvaltningsförordningen för vatten, den minsta enheten för beskrivning och bedömning av vatten. En vattenförekomst är en specifik vattensamling av en viss geografisk storlek. Den kan vara antingen en avgränsad volym grundvatten i en eller flera akviferer (grundvattenförekomst) eller en avgränsad och betydande förekomst av ytvatten, som kan vara till exempel hela eller delar av en sjö, å, älv eller kanal, ett vattenområde i övergångszonen eller ett kustvattenområde (ytvattenförekomst).
Vattenskyddsområde	Område runt en sjö eller grundvattenförekomst som fastställs av Länsstyrelsen eller kommunen för att skydda en dricksvattentäkt. Inom ett vattenskyddsområde finns bestämmelser för verksamheter som riskerar att förorena vattnet på både kort och lång sikt.
Vattentäkt	En vattentäkt är en sjö, ett vattendrag eller en grundvattenkälla där vatten tas till dricksvattenförsörjning.
Verksamhetsområde	Område där kommunen beslutat att försörjning av dricksvatten samt hantering av avloppsvatten och dagvatten ska ordnas genom allmänna VA-anläggningar. Ett verksamhetsområde kan begränsas till att gälla för bara en eller vissa vattentjänster, till exempel endast spillvatten.

REFERENSER

1. SFS 2006:412. *Lag om allmänna vattentjänster*
2. SOU 2000:52. *Framtidens miljö - allas vårt ansvar. Betänkande från Miljömålskommittén*
3. SAOL 2015. *Dagvatten*.
<https://svenska.se/tre/?sok=dagvatten&pz=1>
4. Vatteninformationssystem Sverige (VISS) 2023.
<https://viss.lansstyrelsen.se/>
5. Sveriges miljö kvalitetsmål 2023. *Sveriges 16 miljö kvalitetsmål*
<https://www.sverigemiljomal.se/miljomalen/>
6. SCB (2021).
<https://www.scb.se>
7. DHI 2019. *Skyfallskartering Hässleholms kommun*
8. MSB 2017. *Vägledning för skyfallskartering*
(Publikationsnummer: MSB1121)
9. SMHI 2015. *Skyfallsuppdraget - ett regeringsuppdrag till SMHI*
Klimatologi Nr 37, 2015.
10. Svenskt vatten 2016. *P110 - Avledning av dag-, drän- och spillvatten* s. 42

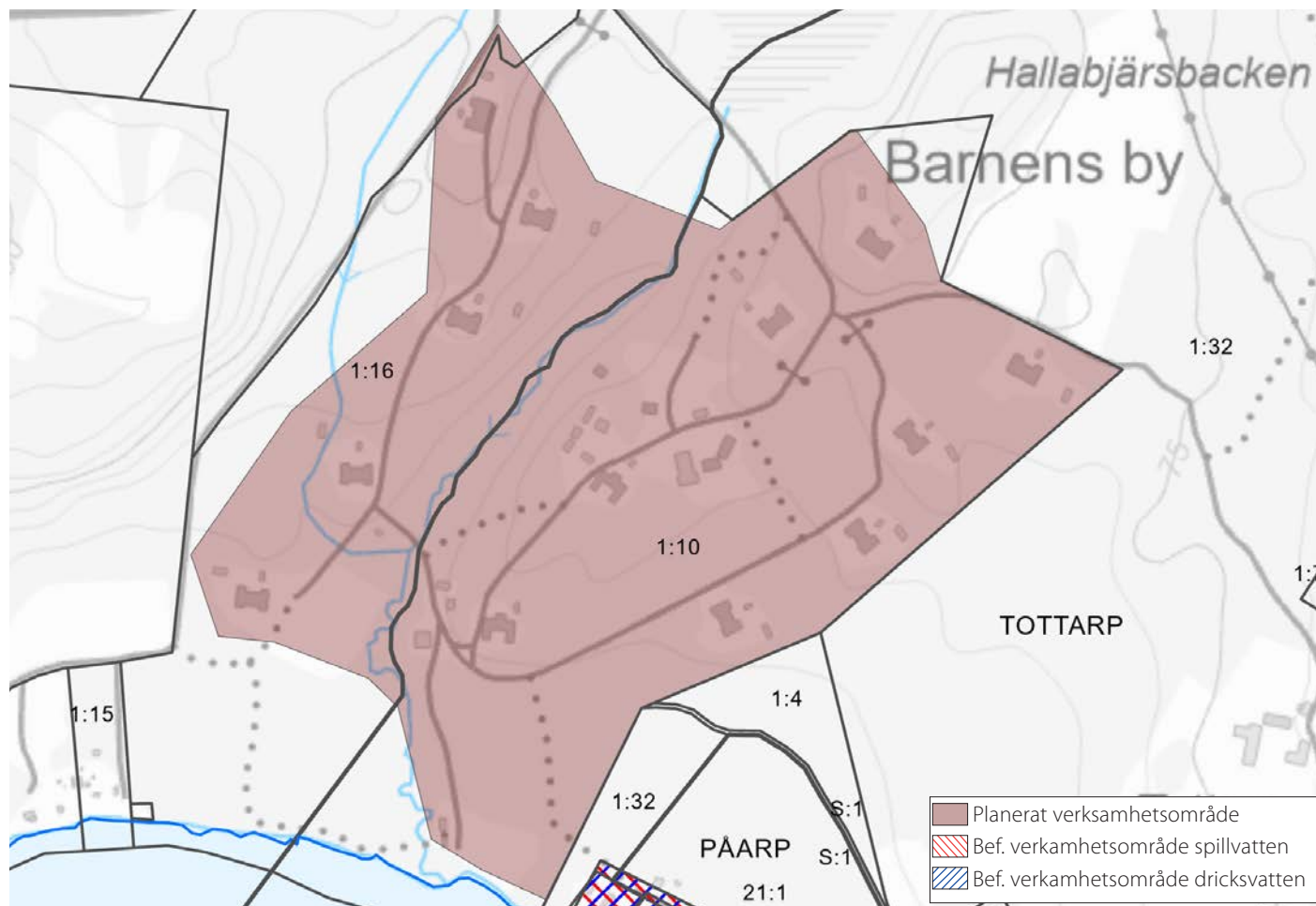

Hässleholm Miljös bildarkiv

BILAGA 1 - VA-utbyggnadsområden

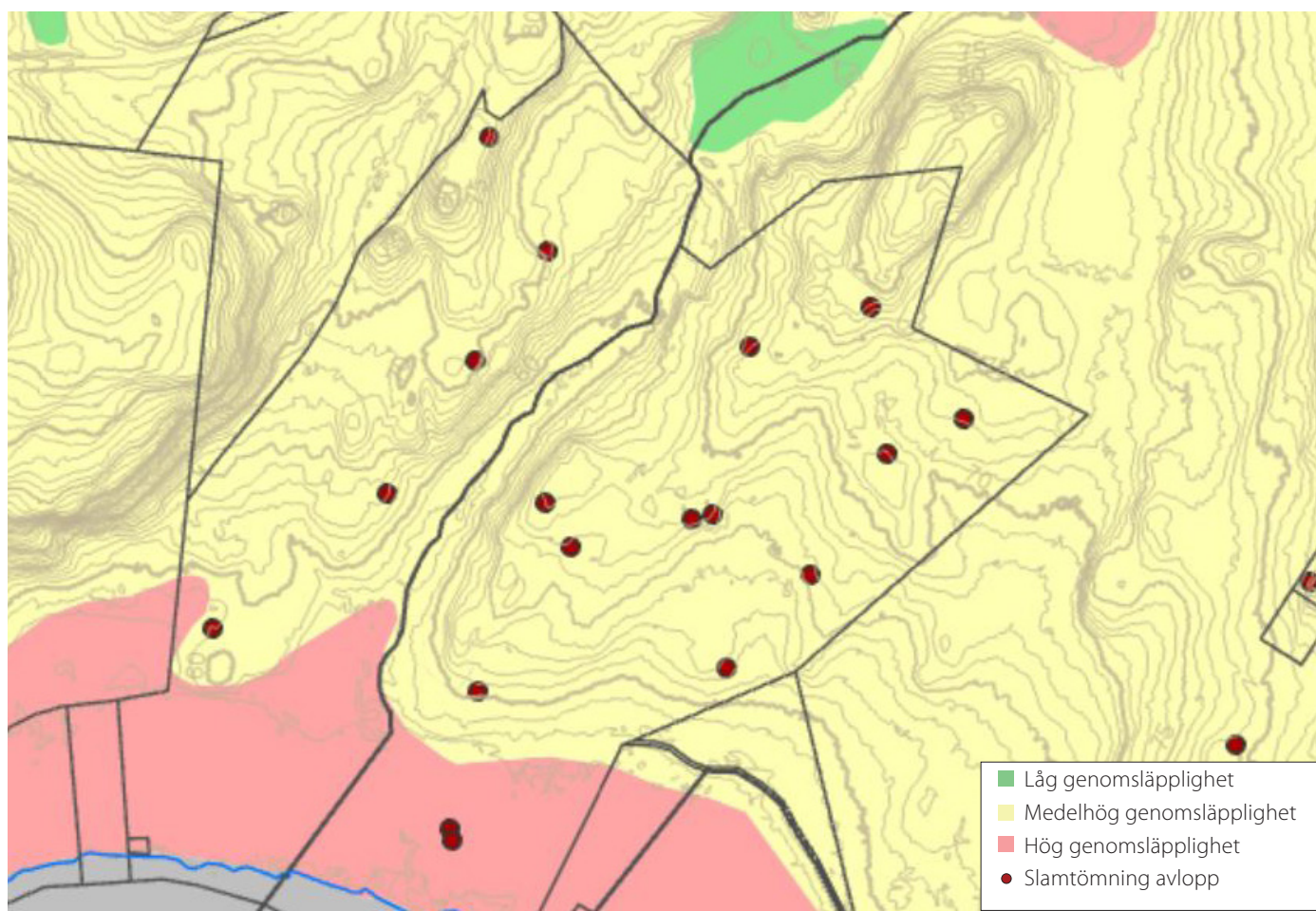
BARNENS BY

Figur 6. Avgränsning av planerat verksamhetsområde samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

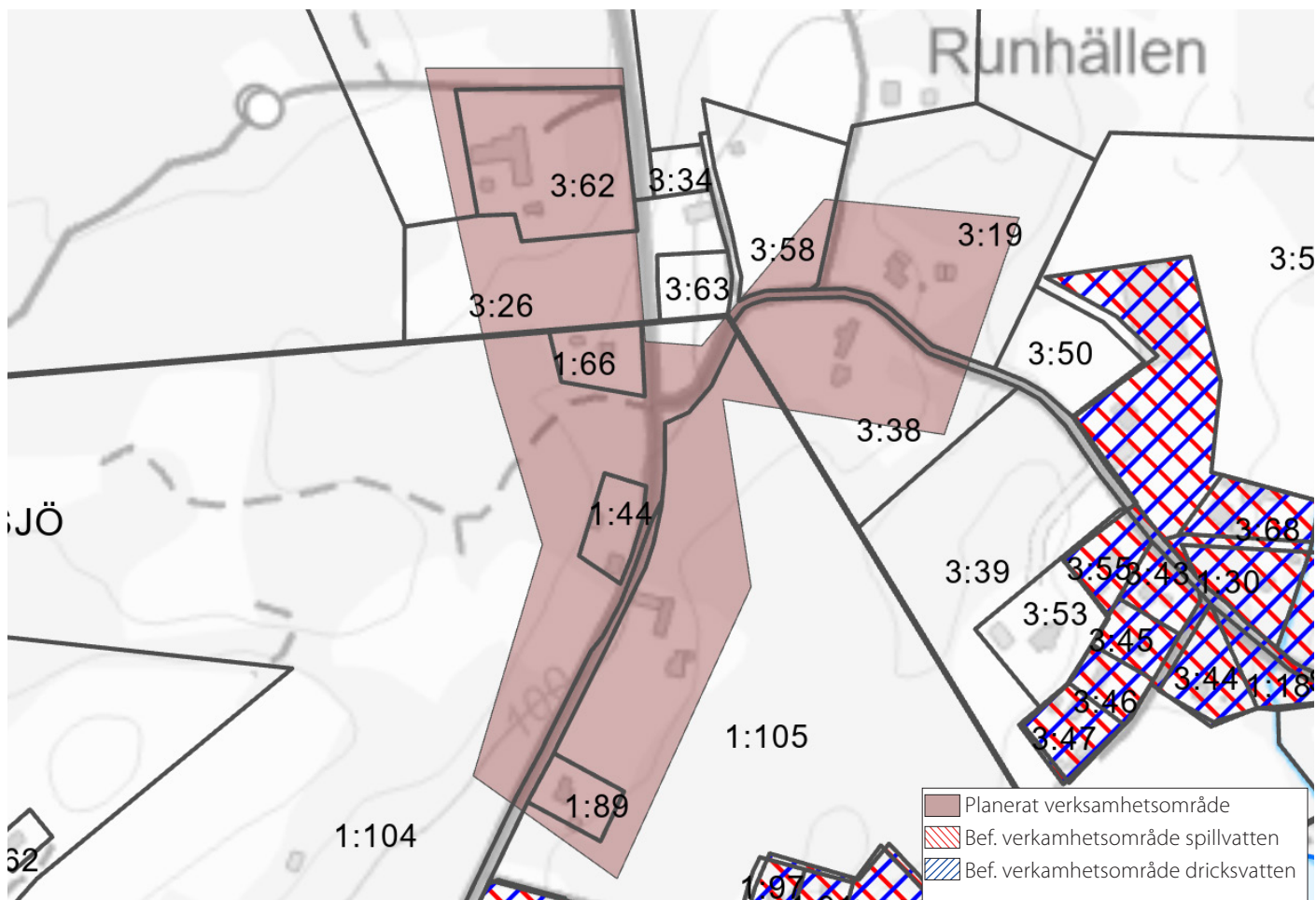
Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2023
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 2, men sommarkollot består av 13 stugor med 30 bäddar/stuga Permanentbostäder: 0 Andel fritidsbostäder: 0 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	6,8 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2011 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: De flesta är från 1980-talet Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Ej godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 7. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd	
Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej
Miljöskydd	
Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Lursjön (regionalt värdefullt vatten) Hög
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Inte bedömt
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	24 kg/år 142 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	90 % (hög skydds nivå)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status:	Gällande

DALSJÖ

Figur 8. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort) samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2038
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 7 Permanentbostäder: 6 (15 personer) Andel fritidsbostäder: 14 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	4,1 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: Inte på 2000-talet Dominerande tekniklösning: Underlag är inte sammanställt När anläggningarna anlades: Underlag är inte sammanställt Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Bedömning saknas
Större gemensam vattenanläggning:	Sannolikt nej
Större gemensam avloppsanläggning:	Sannolikt nej

Figur 9. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

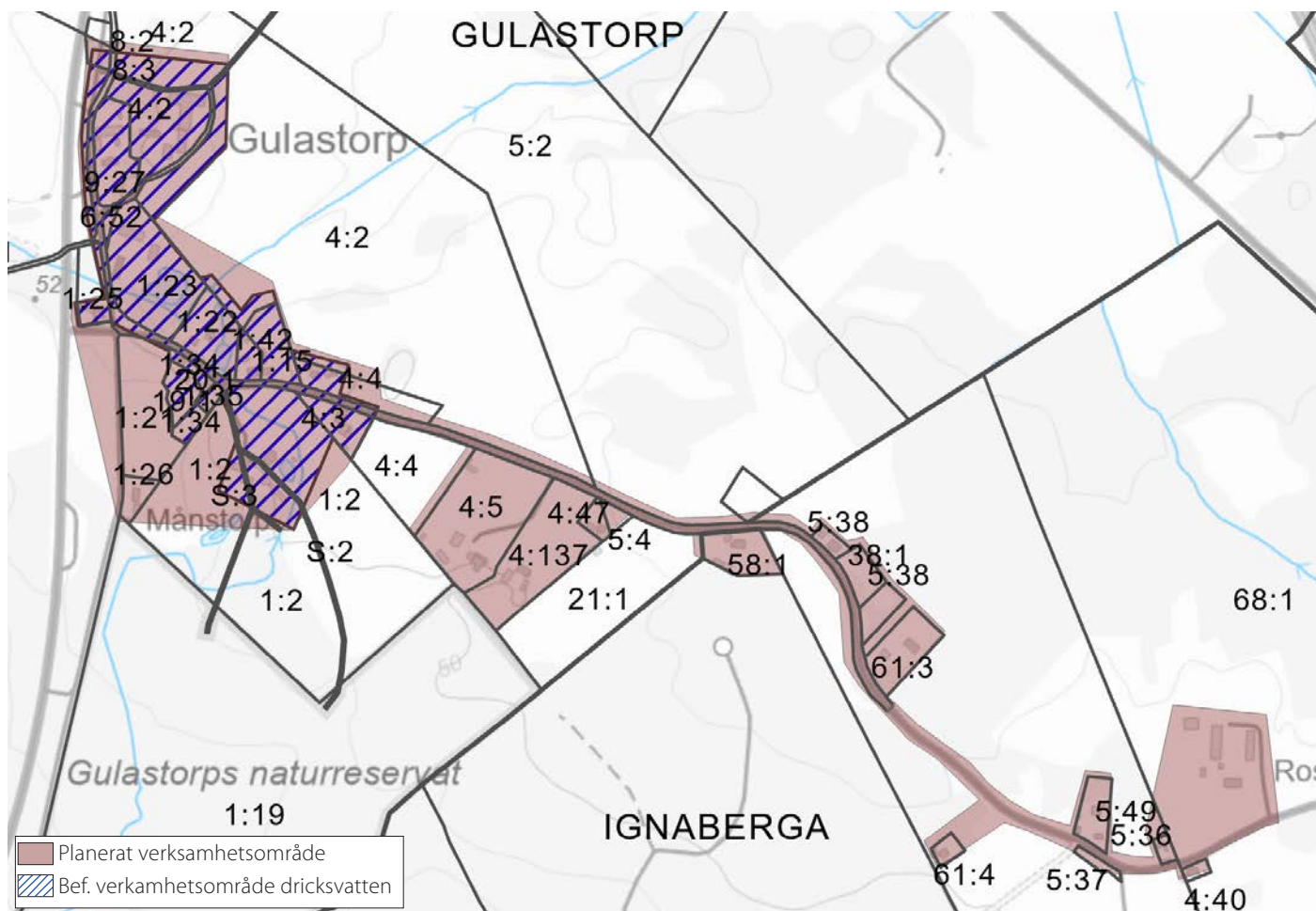
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Fredskogsån God
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Inte bedömt
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	6 kg/år 92 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skydds nivå)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status:	2027

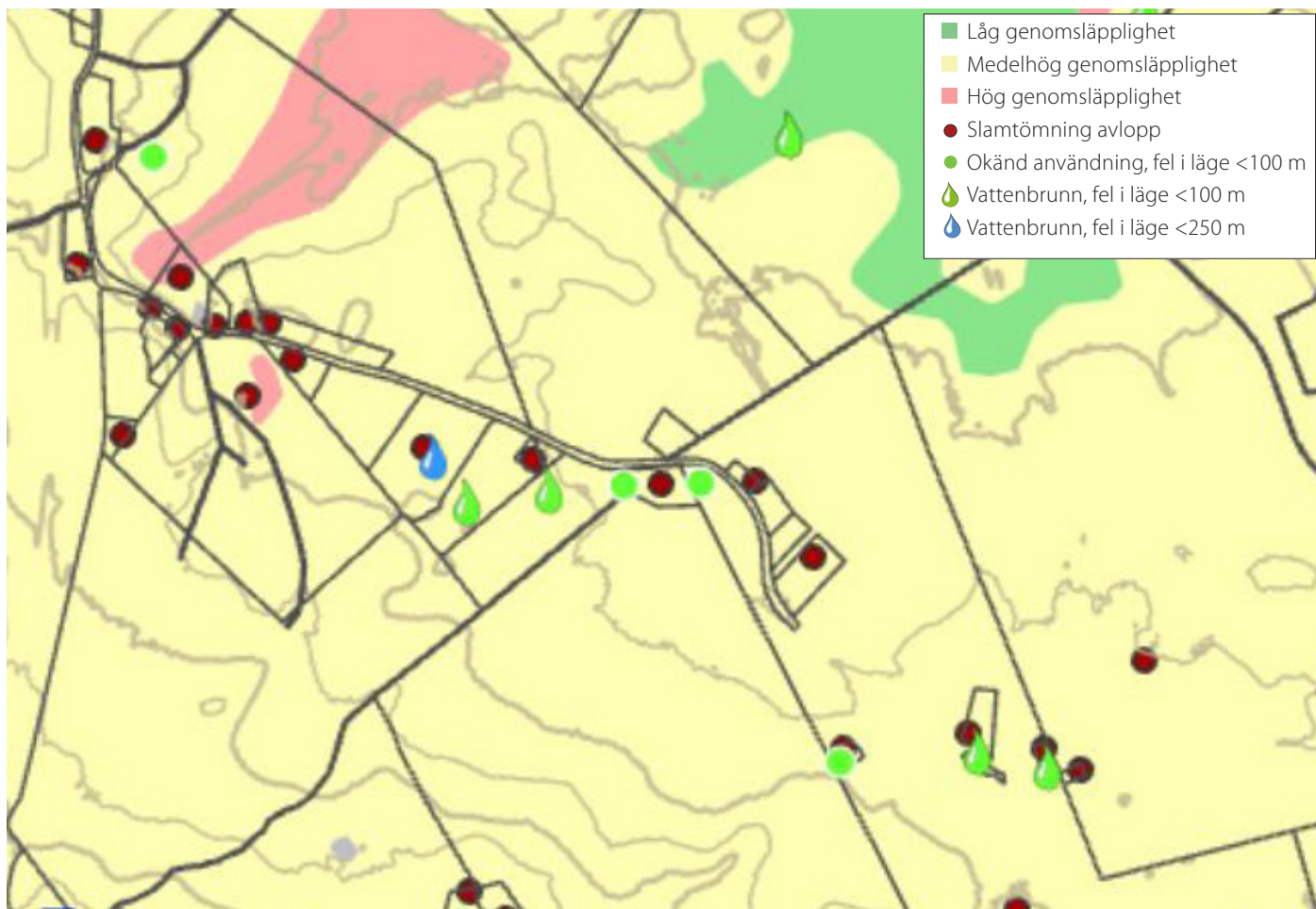
GULASTORP

Figur 10. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort) samt befintligt verksamhetsområde för dricksvatten.

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2028
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten (delar av området har redan dricksvatten)
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 23 Permanentbostäder: 15 (21 personer) Andel fritidsbostäder: 35 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	23,4 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2009 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: Huvudsakligen 2006-2015 Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Nej
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 11. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarsarkiv.

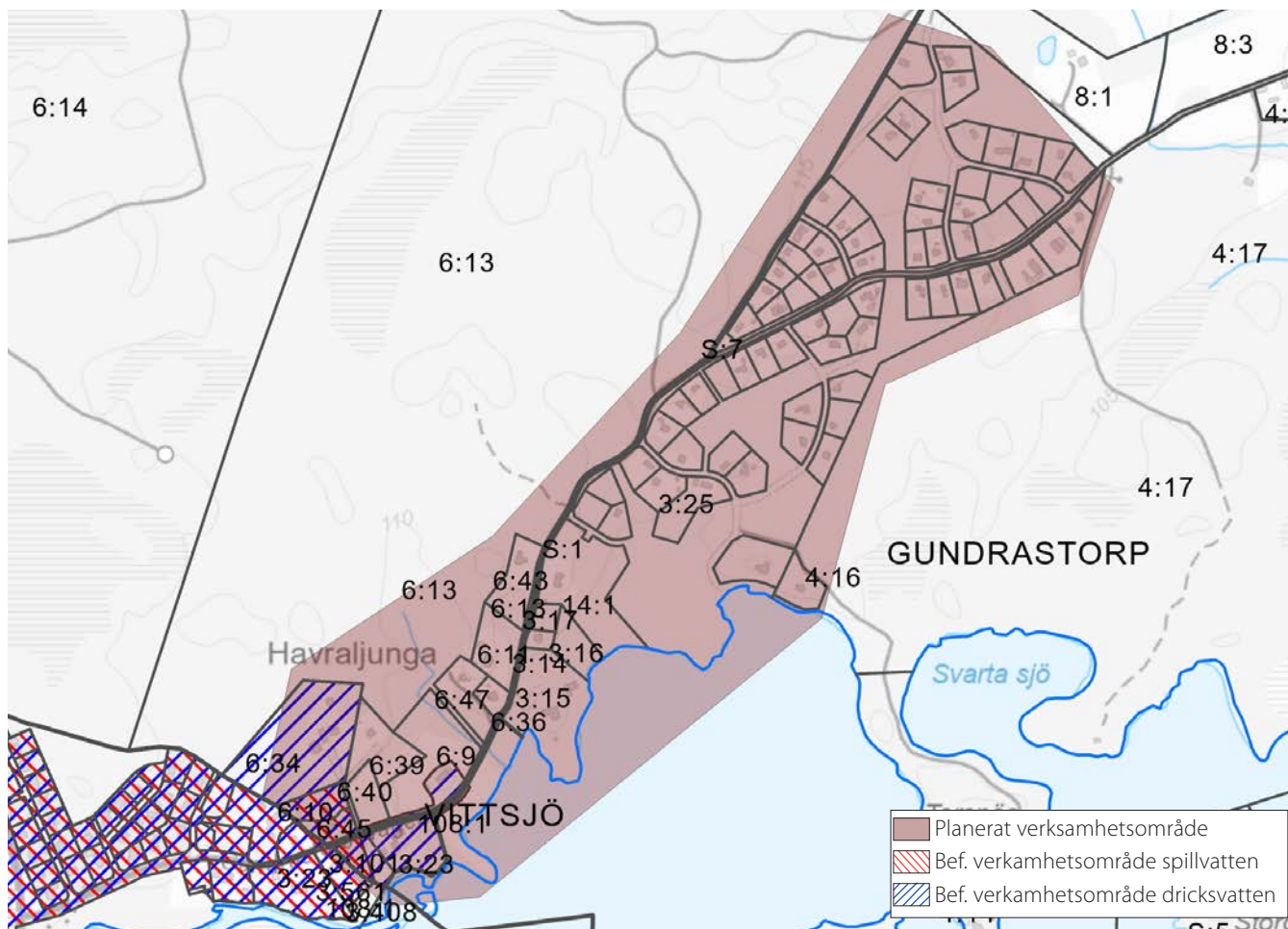
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Ja, Ignaberga vattenskyddsområde
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	2027

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Fjärlövsån Måttlig
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Risk
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	11 kg/år 93 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skyddsnivå)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status:	2033

GUNDRASTORP OCH HAVRALJUNGA

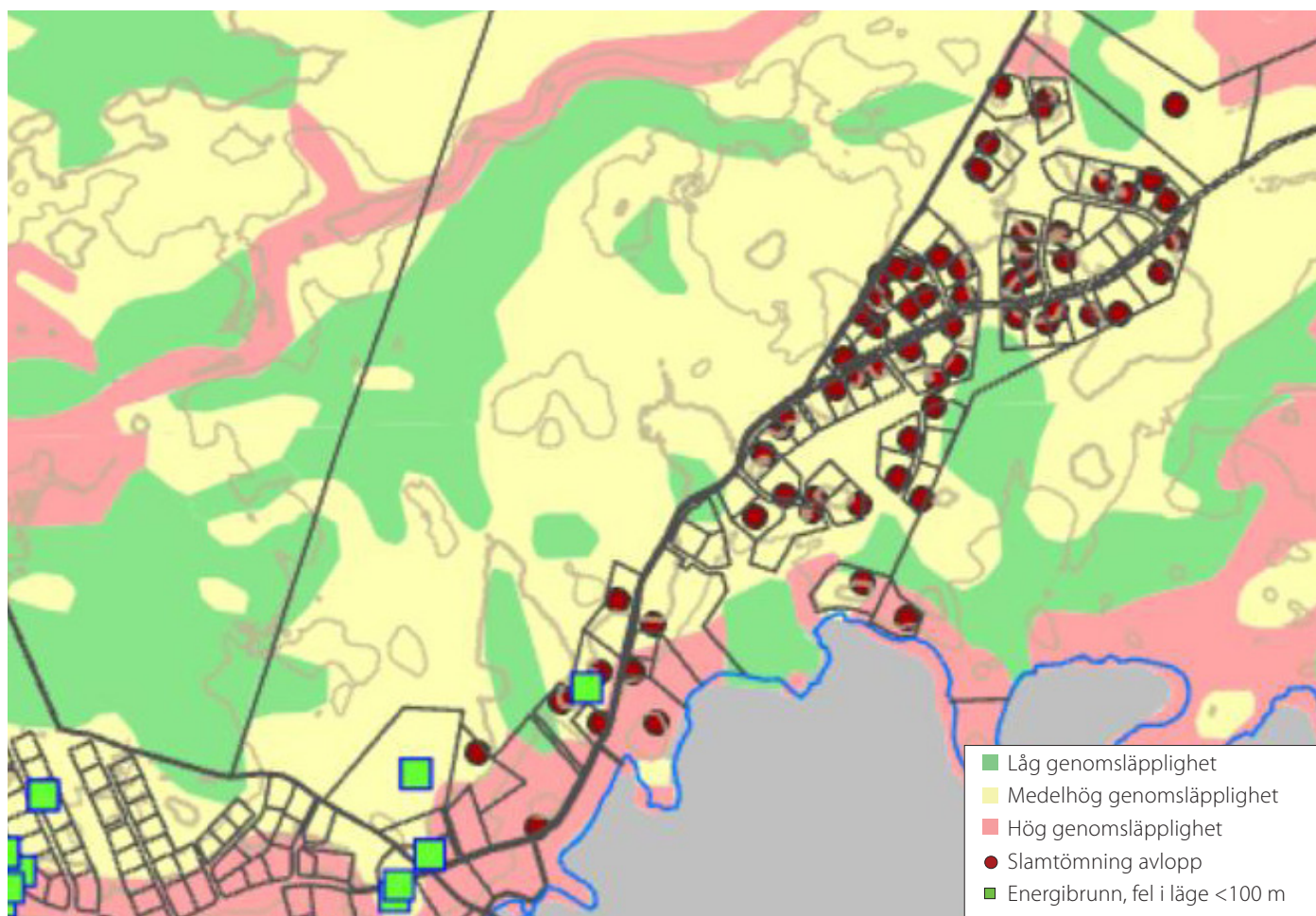

Figur 12. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort) samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2038
Vattentjänst(er):	Spillvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 71 Permanentbostäder: 20 (36 personer) Andel fritidsbostäder: 72 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	21,9 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2009 respektive 2011 Dominerande teknisk lösning: Slamavskiljare och infiltration, eller slutna tankar När anläggningarna anlades: Varierande Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Kommunalt vatten
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 13. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarsarkiv.

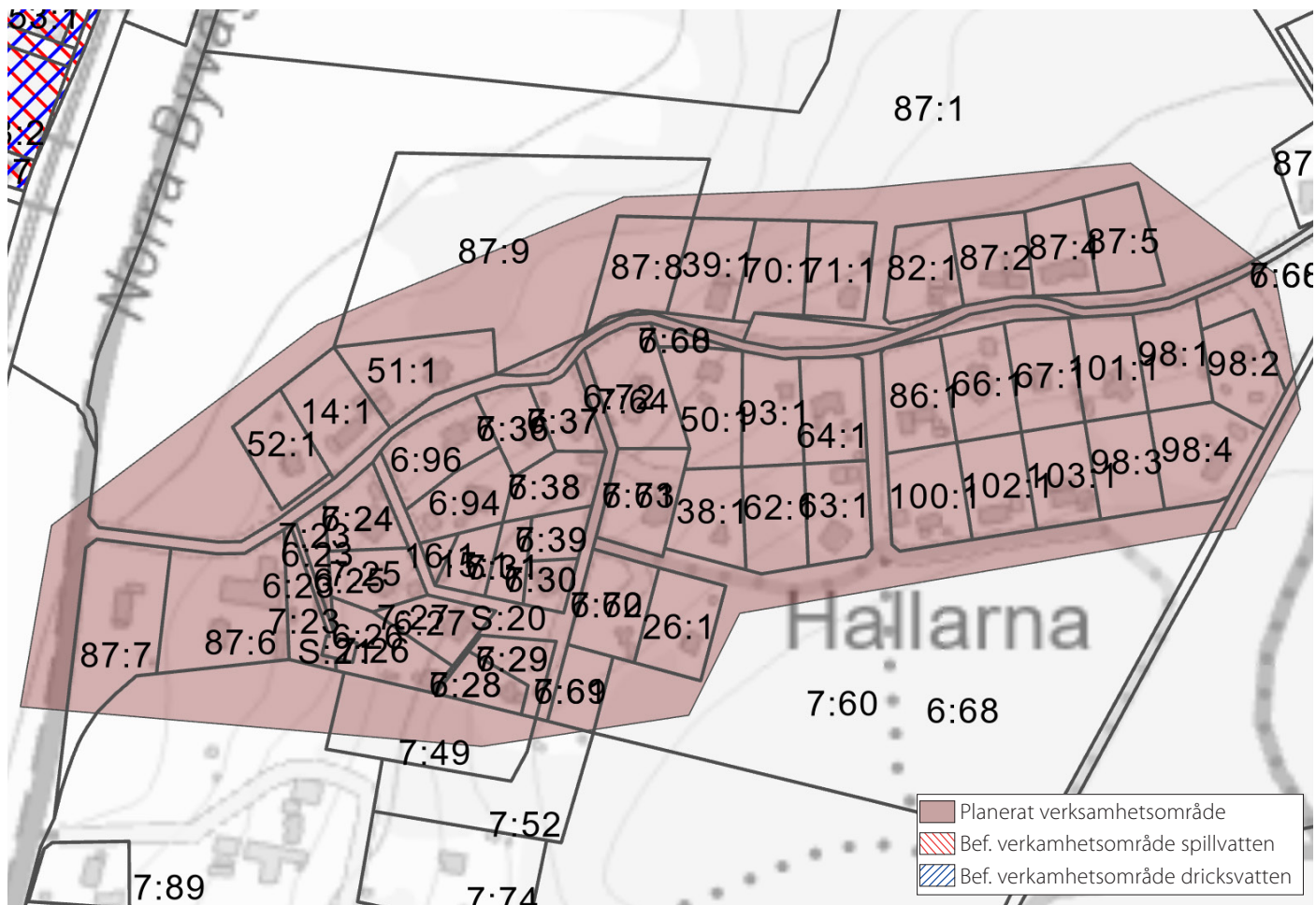
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Ja, området gränsar till Vittsjö vattenskyddsområde.
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Vittsjön (regionalt värdefullt vatten) Hög
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Inte bedömt
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	30 kg/år 10 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skydds nivå)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status:	2027

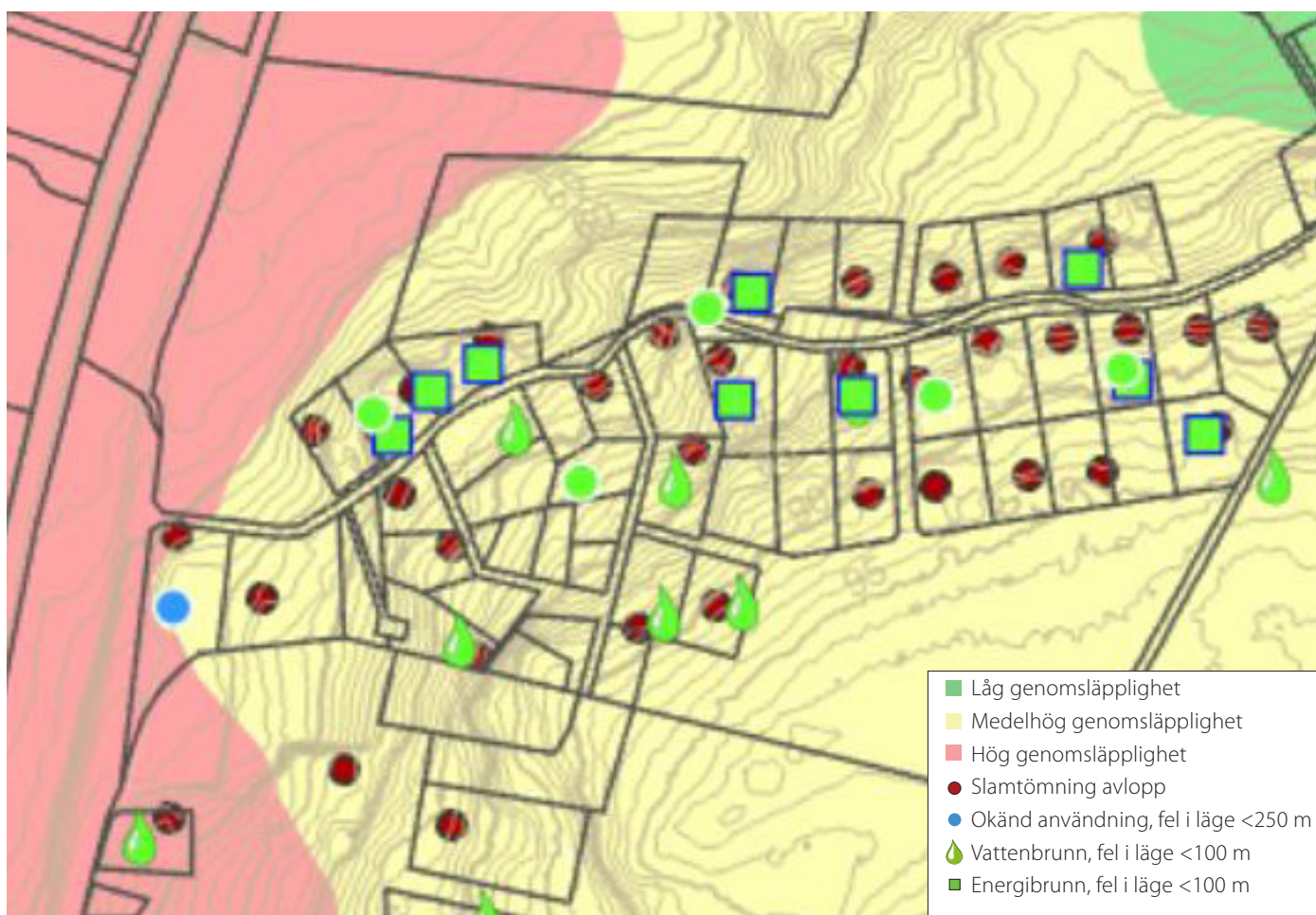
HALLARNA

Figur 14. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort).

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2028
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 40 Permanentbostäder: 31 (80 personer) Andel fritidsbostäder: 23 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	12,9 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande teknisk lösning: Slamavskiljare och infiltration, och en del slutna tankar När anläggningarna ansluts: Varierande Bedömning i förhållande till dagens krav: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning. I den västra delen av området finns några fastigheter med ej godtagbara anläggningar där enskilda lösningar inte är möjliga på respektive fastighet.
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 15. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarsarkiv.

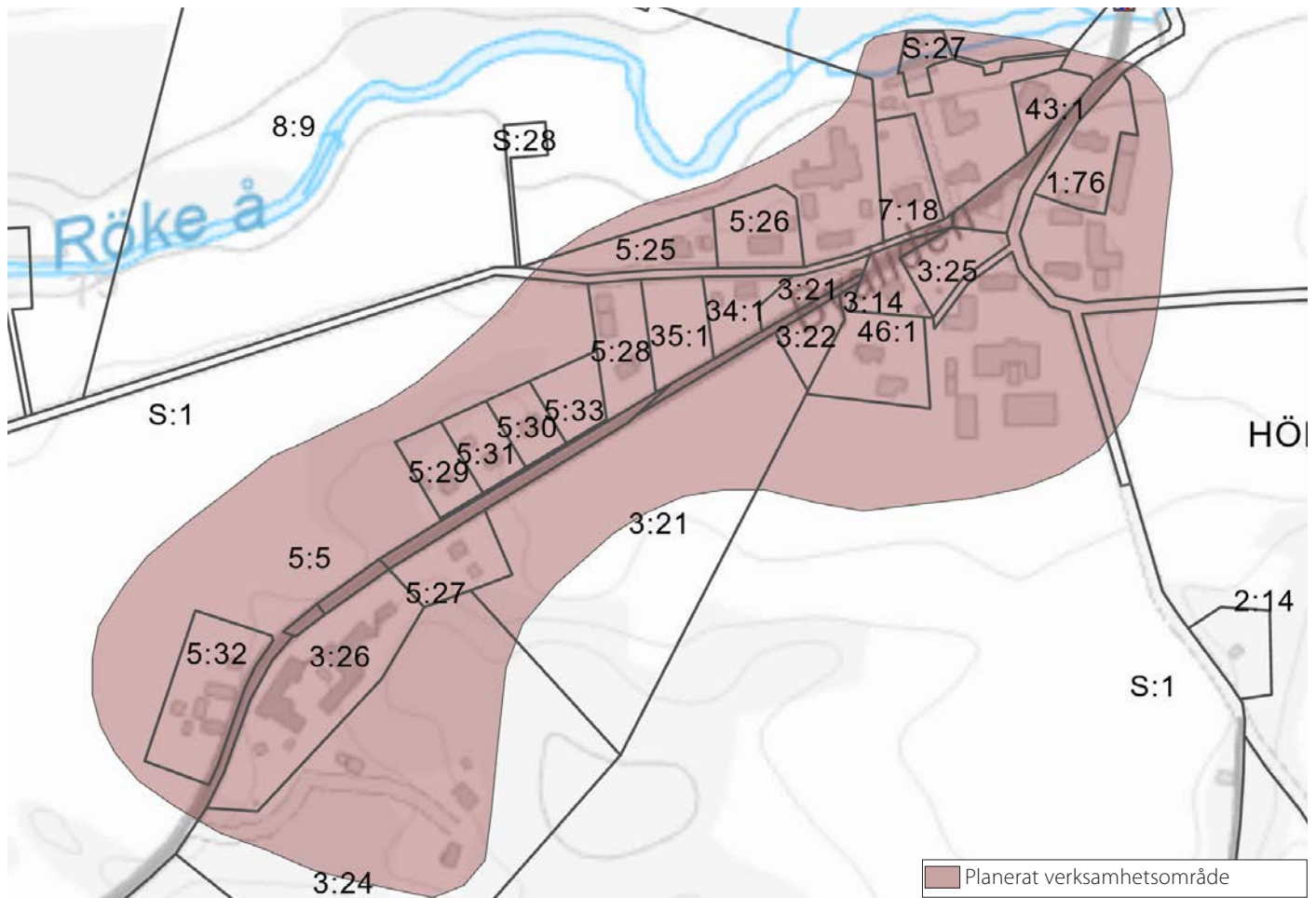
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Finjasjön (nationellt särskilt värdefull för fisk/fiskevärde) Måttlig
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Risk
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	35 kg/år 9 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skyddsnivå)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status:	2033

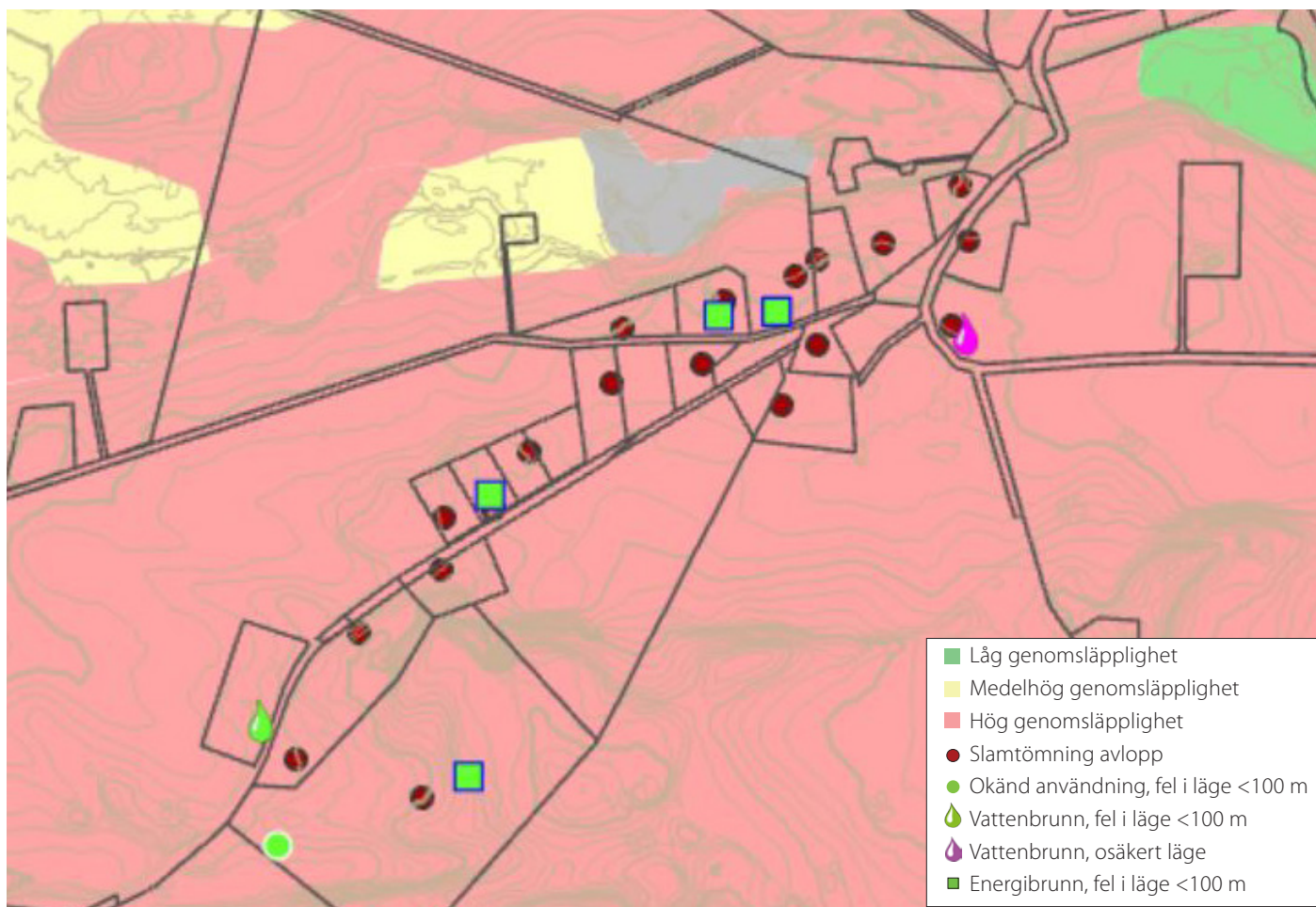
HÖRJA

Figur 16. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort).

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2038
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 20 Permanentbostäder: 16 (49 personer) Andel fritidsbostäder: 8 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	6,7 miljoner kronor (Sweco, 2021) (investering för dricksvatten ingår inte)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande teknisk lösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: En betydande andel är anlagda sedan år 2000 Bedömning i förhållande till dagens krav: Huvudsakligen godtagbar med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 17. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

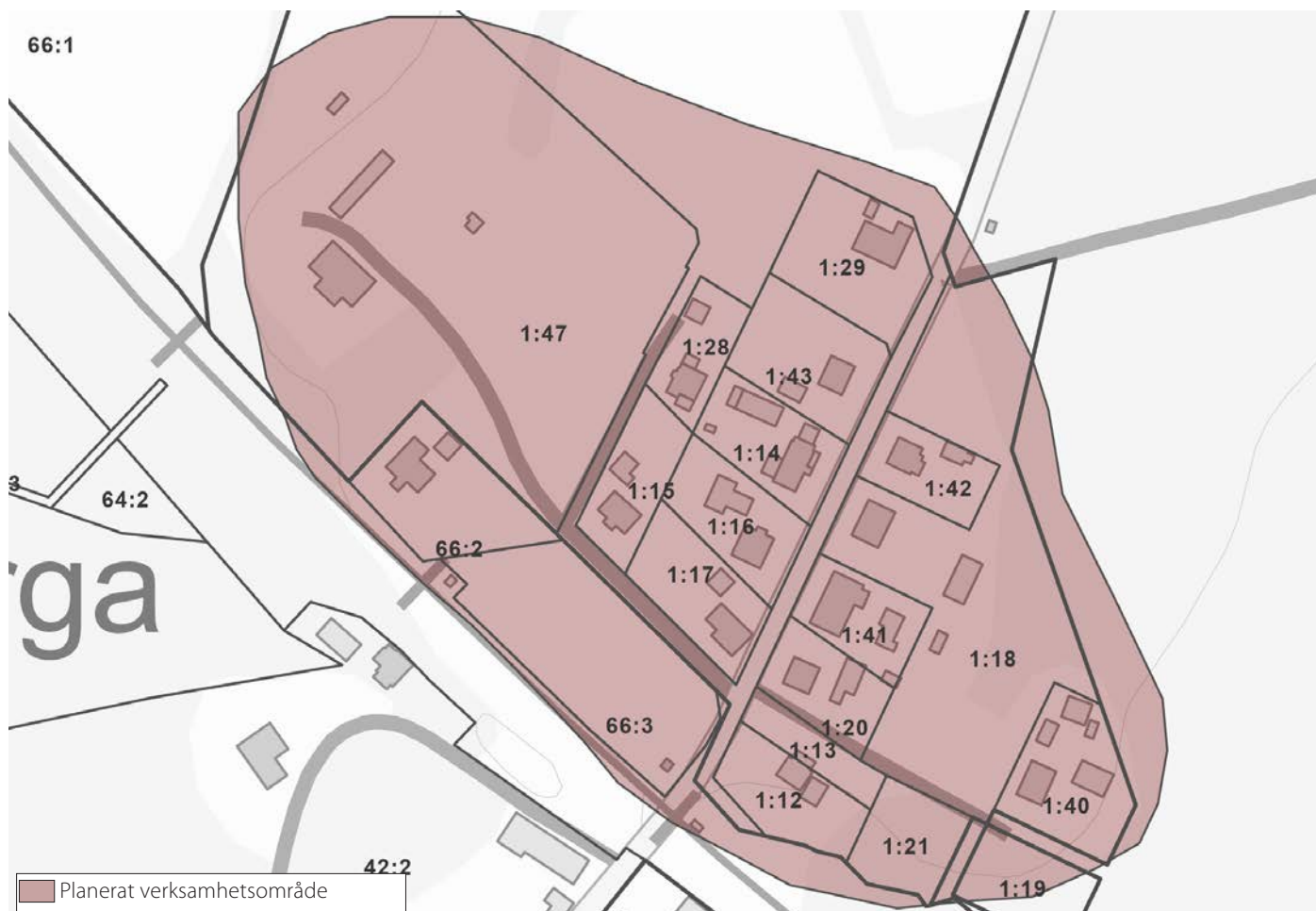
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Ja

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Rökeån (nationellt värdefullt vatten för naturvärden och nationellt särskilt värdefullt för fisk/fiskevärde) Hög
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Inte bedömt
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	21 kg/år 16 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skydds nivå)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status:	2027

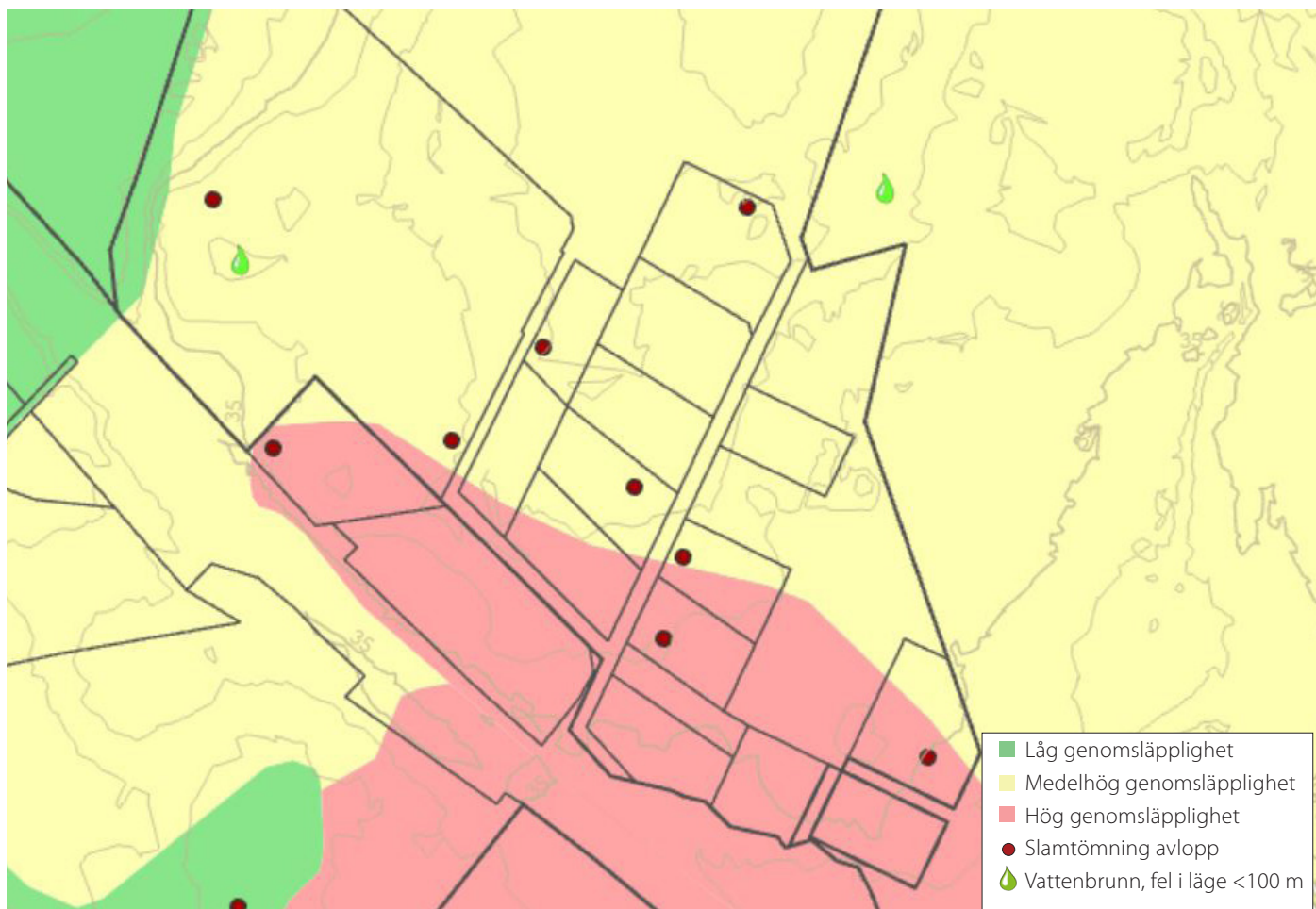
IGNABERGA STATIONSSAMHÄLLE

Figur 18. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort).

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2038
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 17 Permanentbostäder: 14 (33 personer) Andel fritidsbostäder: 18 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	12,3 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2009 Dominerande tekniklösning: Markbädd När anläggningarna anlades: Den gemensamma anläggningen anlades 1985 Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Ej godtagbar
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Ja

Figur 19. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

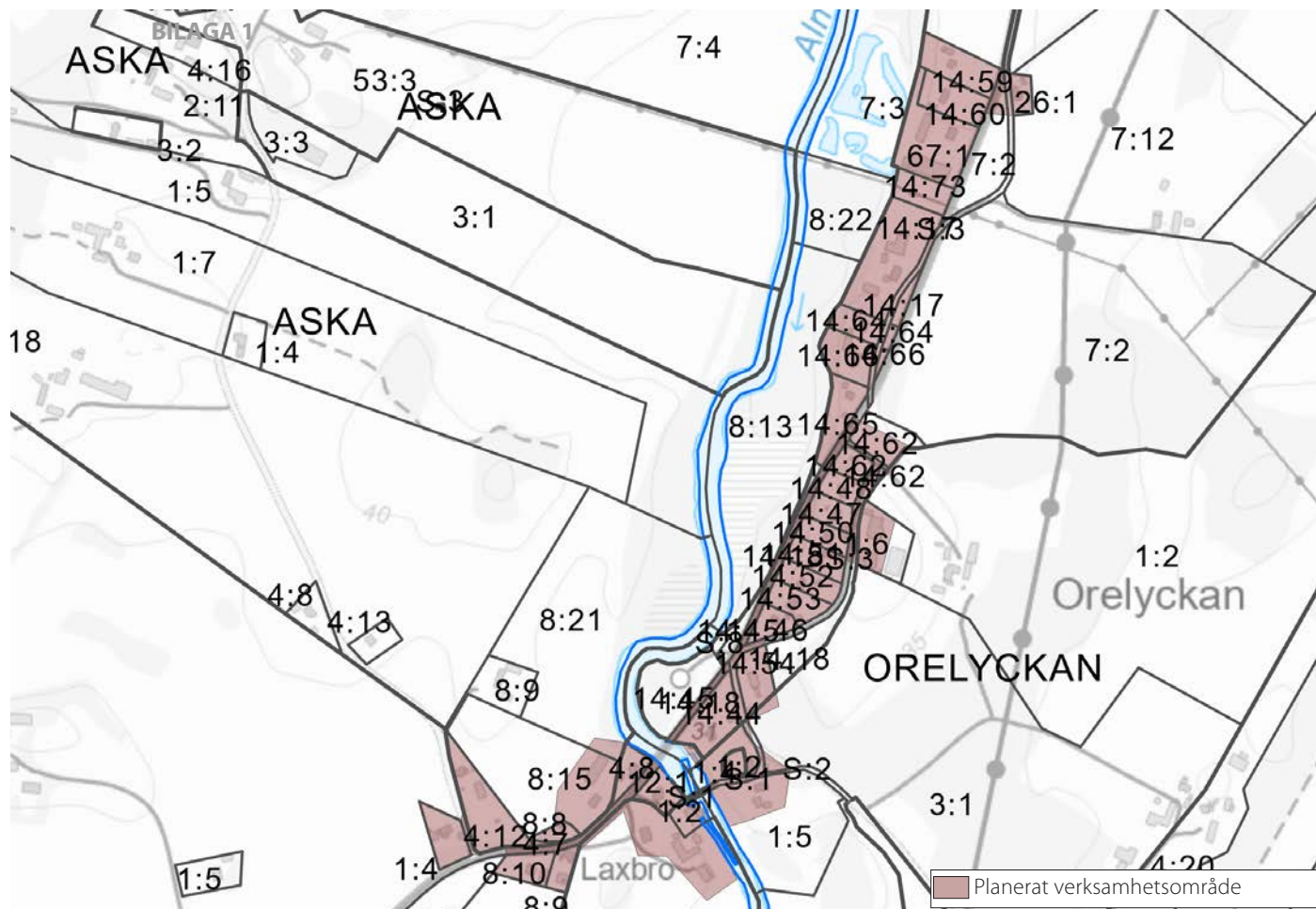
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Ja, Ignaberga vattenskyddsområde
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Ja

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Fjälövsån Måttlig
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Risk
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	14 kg/år 51 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skyddsnivå)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status:	2033

LAXBRO OCH ORELYCKAN

Figur 20. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort).

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2023
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 28 Permanentbostäder: 23 (47 personer) Andel fritidsbostäder: 18 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	29,2 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande tekniklösning: Direktutsläpp, stenkistor och sjunkbrunnar utgör en betydande andel När anläggningarna anlades: Oklart och varierande Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen Ej godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Nej
Större gemensam avloppsanläggning:	6-7 fastigheter har gemensamt utsläpp intill Almaån

Figur 21. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

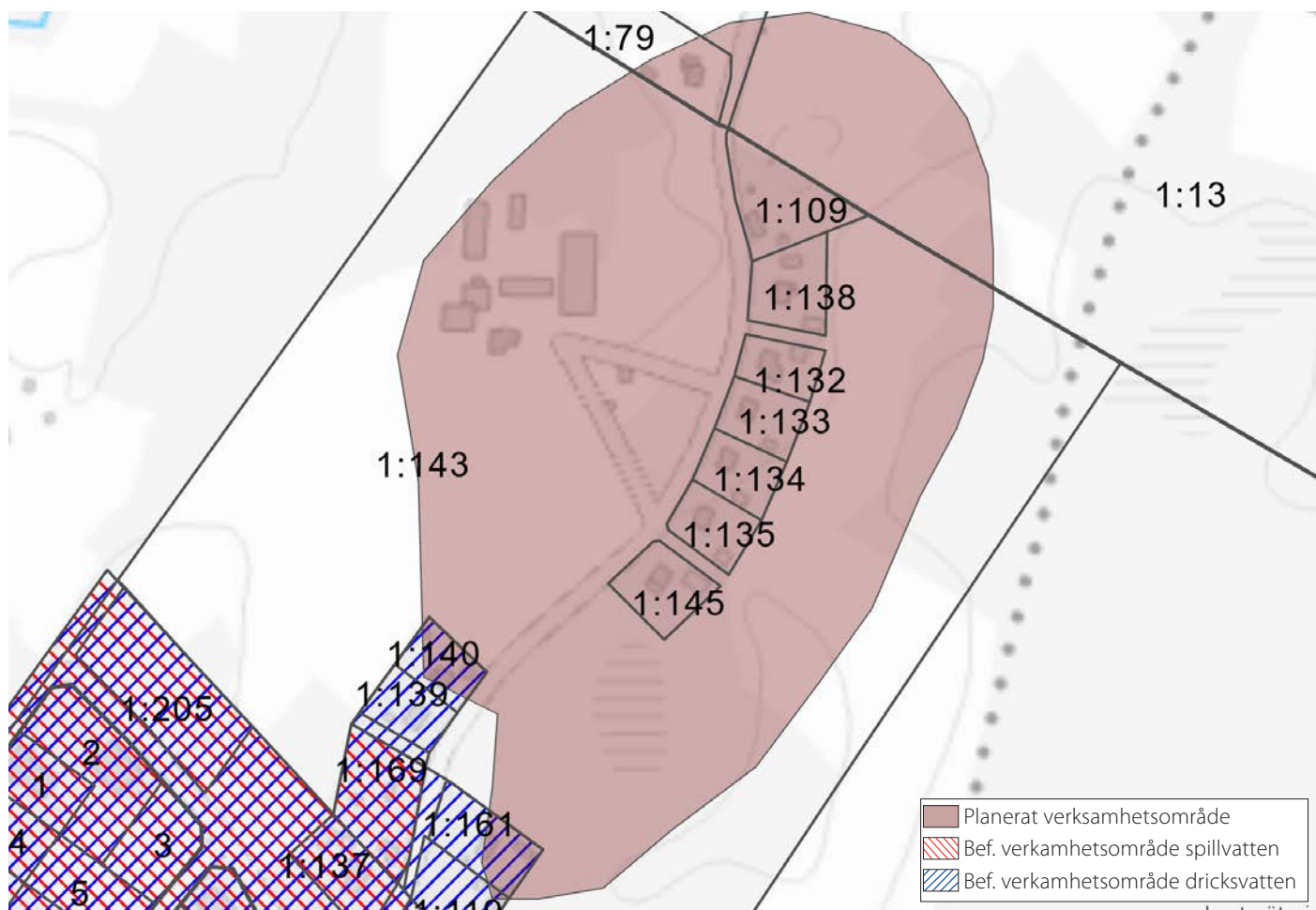
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Almaån: Fjärlovån-Lillån (nationellt särskilt värdefull för naturvärden samt fisk/fiskevärde) God
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Inte bedömt
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	20 kg/år 51 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skyddsnivå)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status:	2033

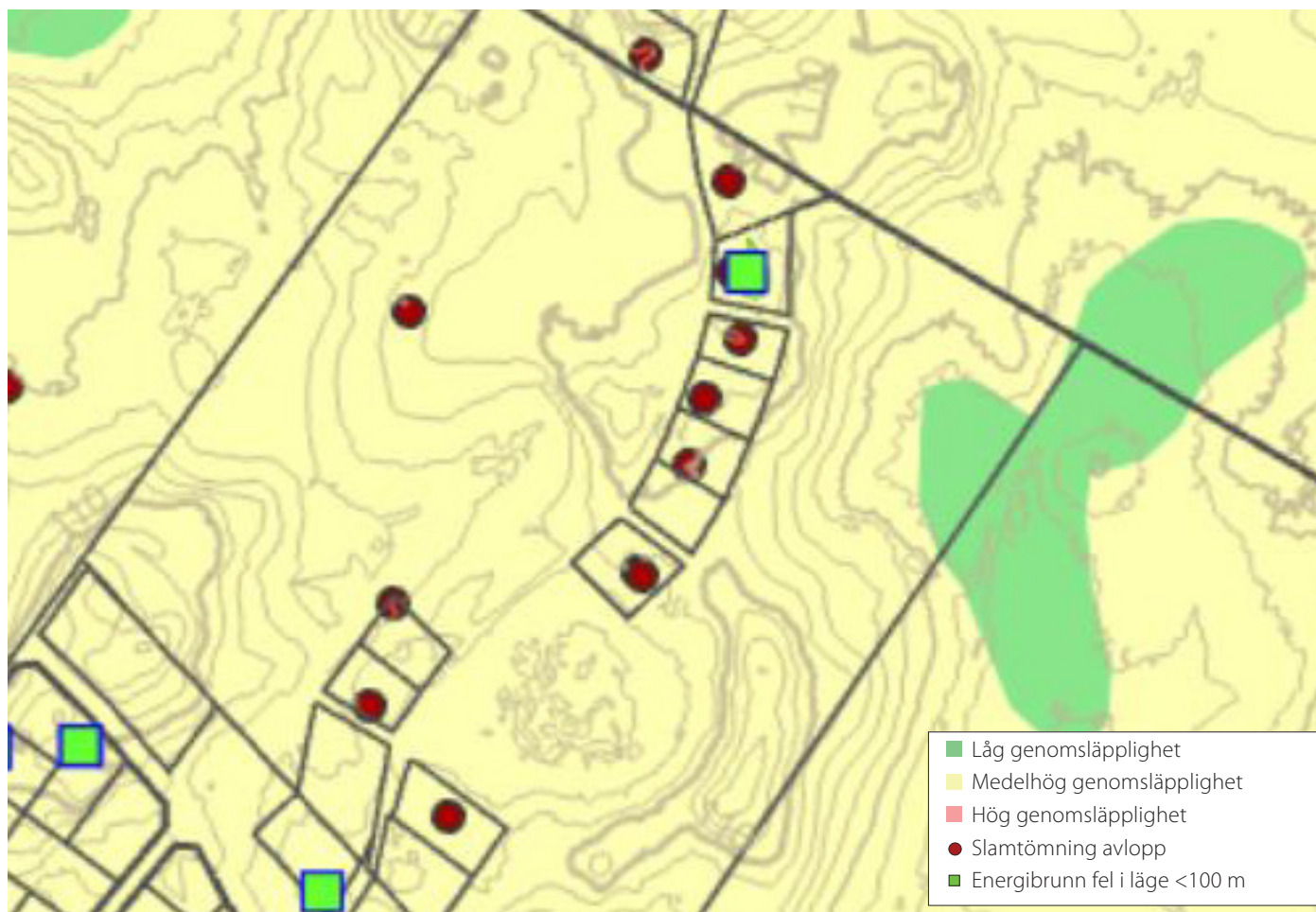
LILLA DALSJÖ

Figur 22. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort) samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2028
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 14 Permanentbostäder: 9 (19 personer) Andel fritidsbostäder: 36 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	4,2 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: Inte efter år 2000 Dominerande tekniklösning: Oklart När anläggningarna anlades: Oklart Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Sannolikt huvudsakligen ej godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Nej
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 23. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

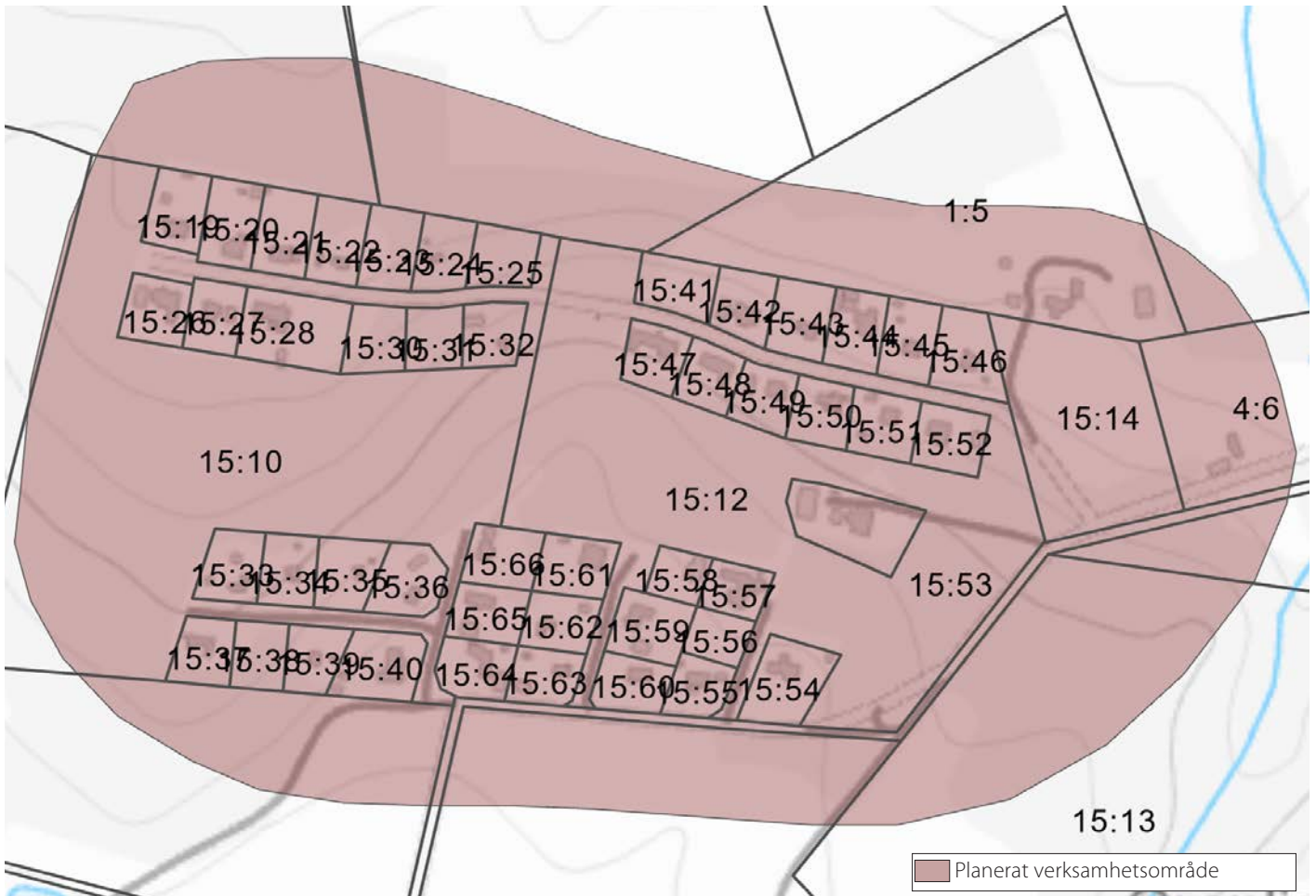
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Fredskogsån God
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Inte bedömt
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	9 kg/år 33 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skydds nivå)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status:	2027

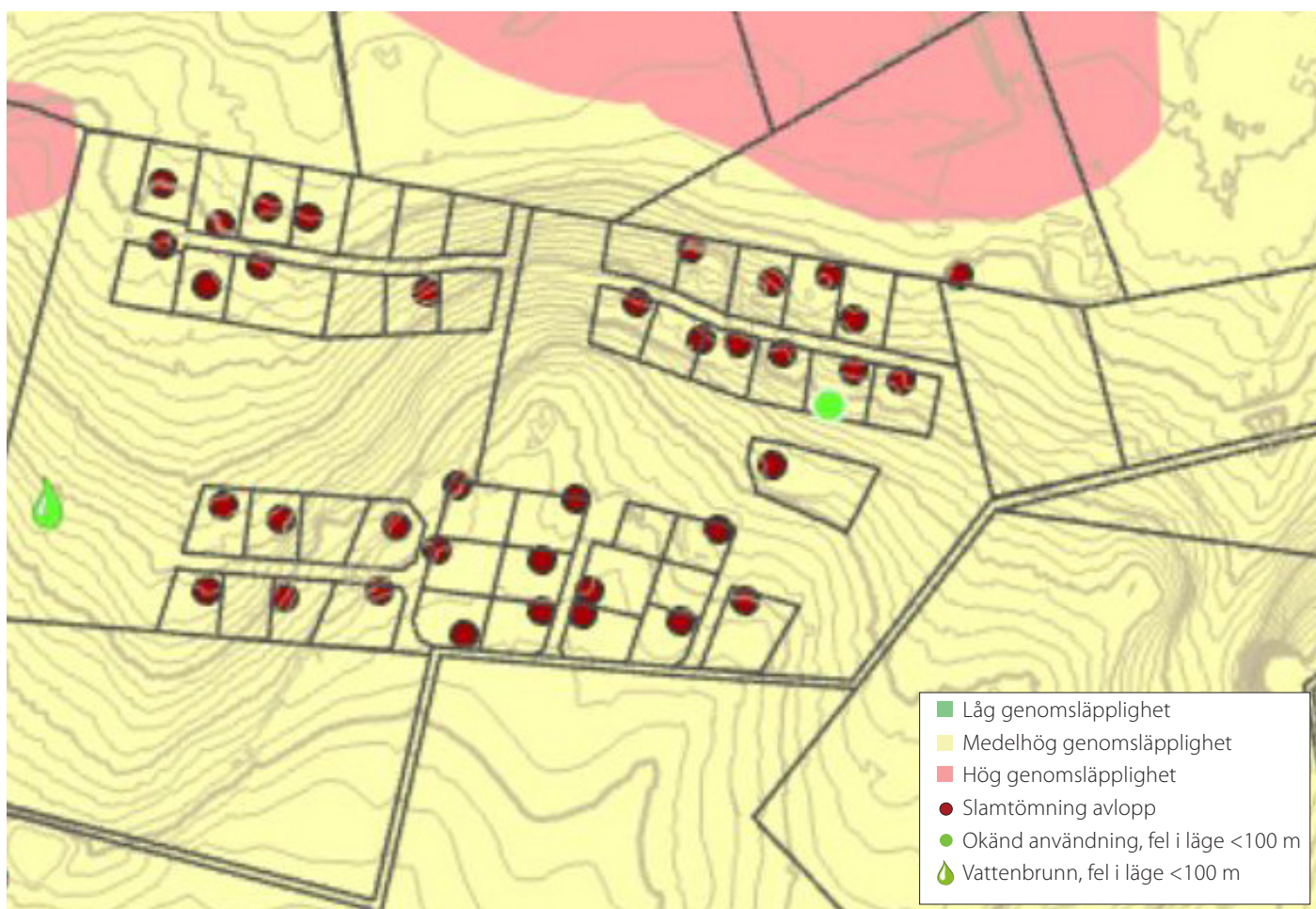
LILLASKOG

Figur 24. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort).

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2038
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 42 Permanentbostäder: 29 (62 personer) Andel fritidsbostäder: 31 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	14,2 miljoner kronor (Sweco, 2021) (investering för dricksvatten ingår inte)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2009 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlädes: Huvudsakligen på 2010-talet Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Godtagbar med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 25. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

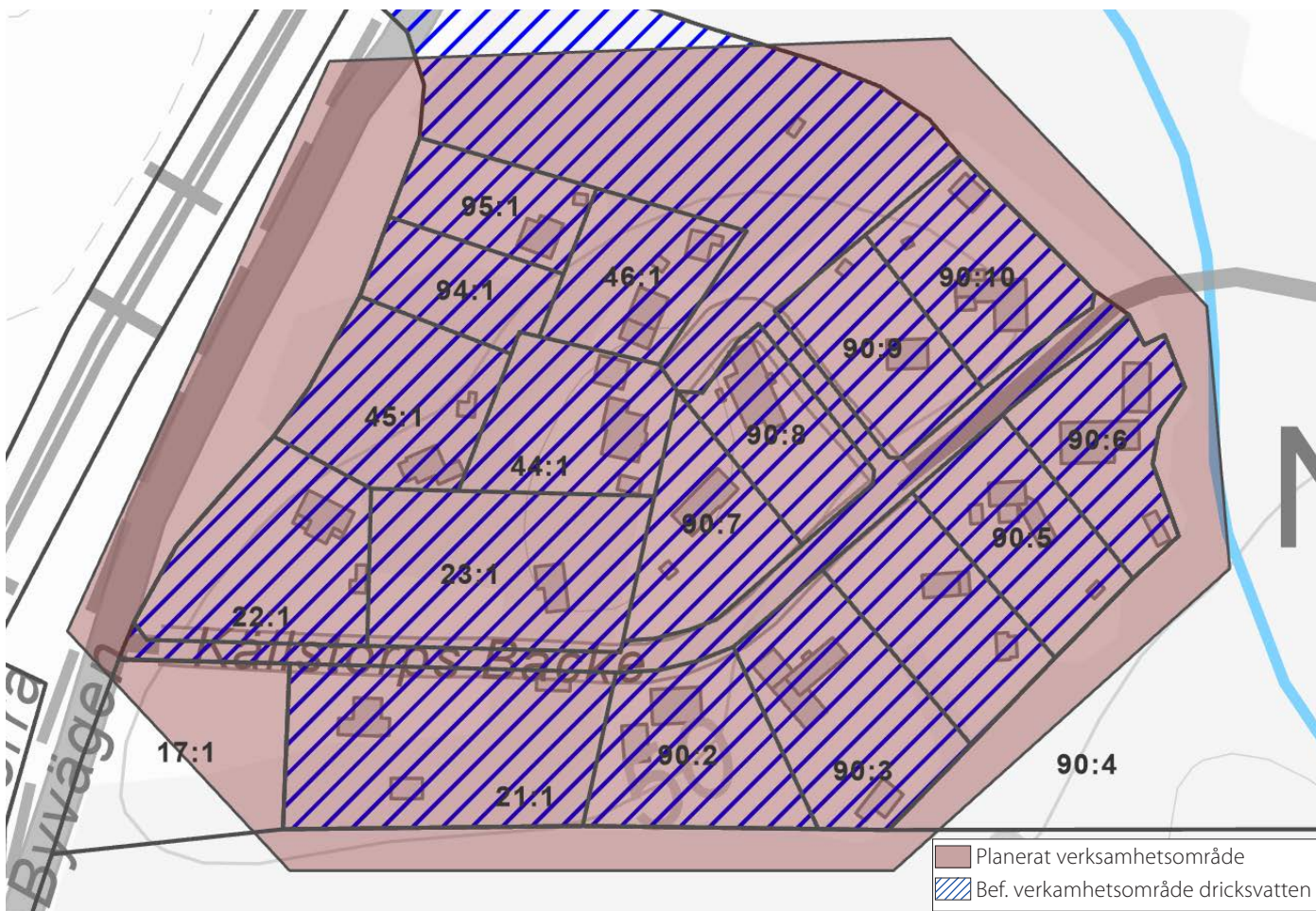
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Ja, Ignaberga vattenskyddsområde
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Vinne å: Åraslövsån - Källa Måttlig
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Risk
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	29 kg/år 12 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skydds nivå)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status:	2033

NILSTORP

Figur 26. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort) samt befintligt verksamhetsområde för dricksvatten.

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2028
Vattentjänst(er):	Spillvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 19 Permanentbostäder: 11 (23 personer) Andel fritidsbostäder: 42 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	5,1 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2011 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration, och en del slutna tankar När anläggningarna ansluts: Varierande Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Huvudsakligen godtagbara med anmärkning
Större gemensam vattenanläggning:	Omfattas redan av verksamhetsområde för dricksvatten
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 27. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

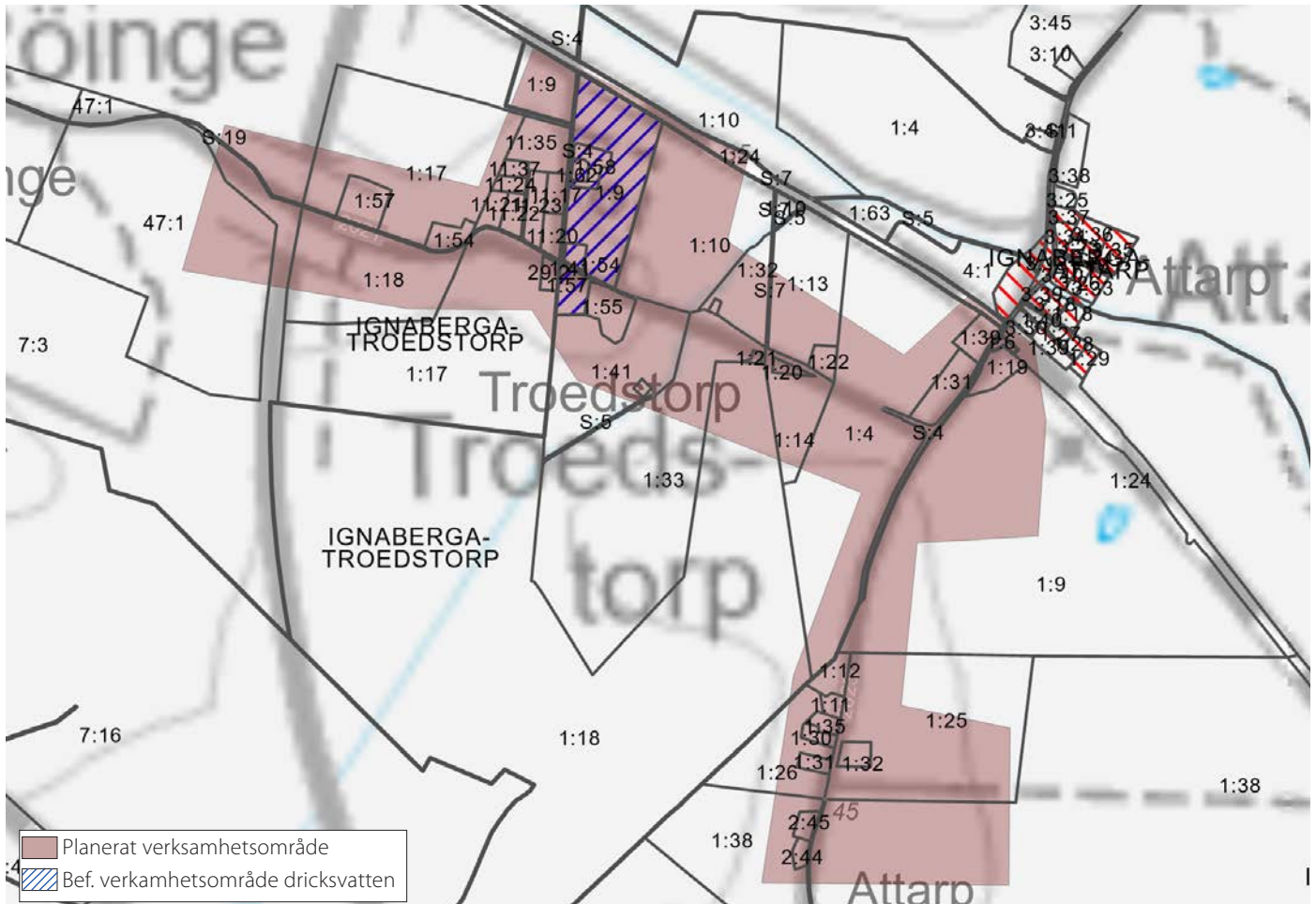
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Finjasjön (nationellt särskilt värdefull för fisk/fiskevärde) Måttlig
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Risk
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	12 kg/år 27 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skydds nivå)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status:	2033

TROEDSTORP OCH ATTARP

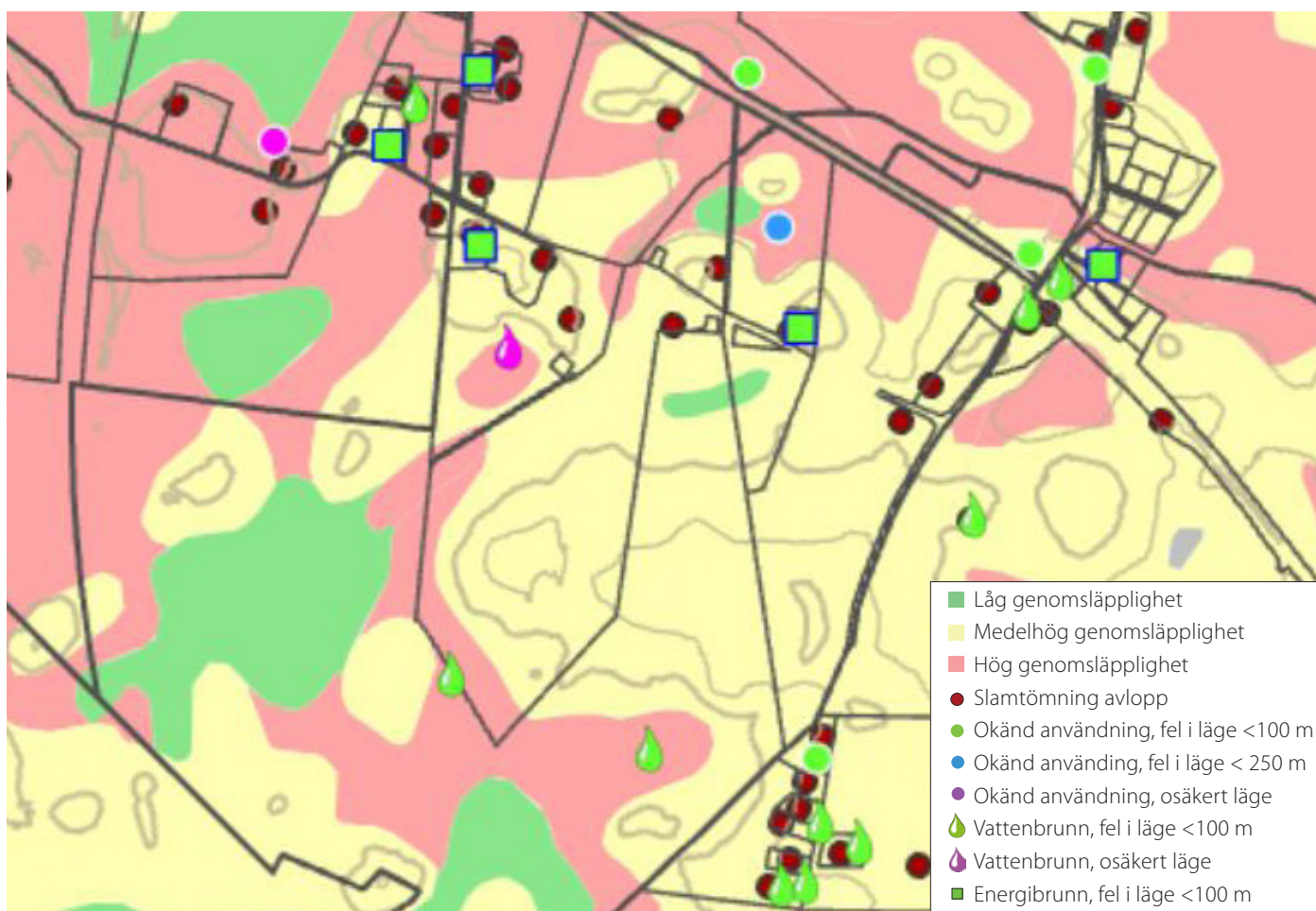

Figur 28. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort) samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2038
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 42 Permanentbostäder: 38 (72 personer) Andel fritidsbostäder: 10 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	18,2 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2009 (delvis) Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: Varierande Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Varierande
Större gemensam vattenanläggning:	Nej. Några fastigheter ingår redan i befintligt verksamhetsområde för dricksvatten.
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 29. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarsarkiv.

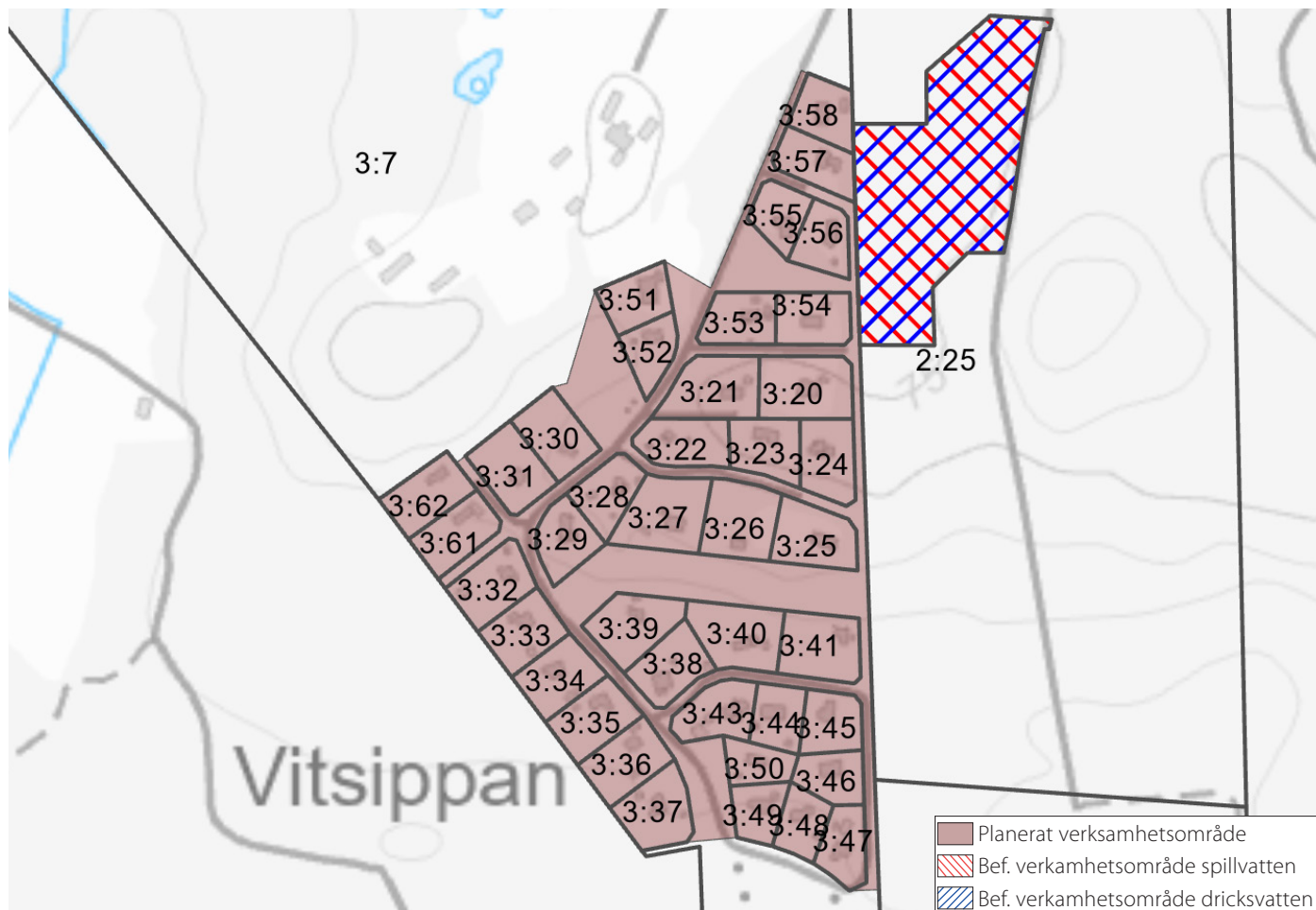
Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Ja, ett par fastigheter i den västra delen av området ligger inom Ignaberga vattenskyddsområde
Miljökvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Ja, omfattar delar av den sydvästra fastigheterna inom området

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Fjälrvänsån Måttlig
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Risk
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	30 kg/år 14 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	70 % (normal skyddsnivå)
Miljökvalitetsnormer för god ekologisk status:	2033

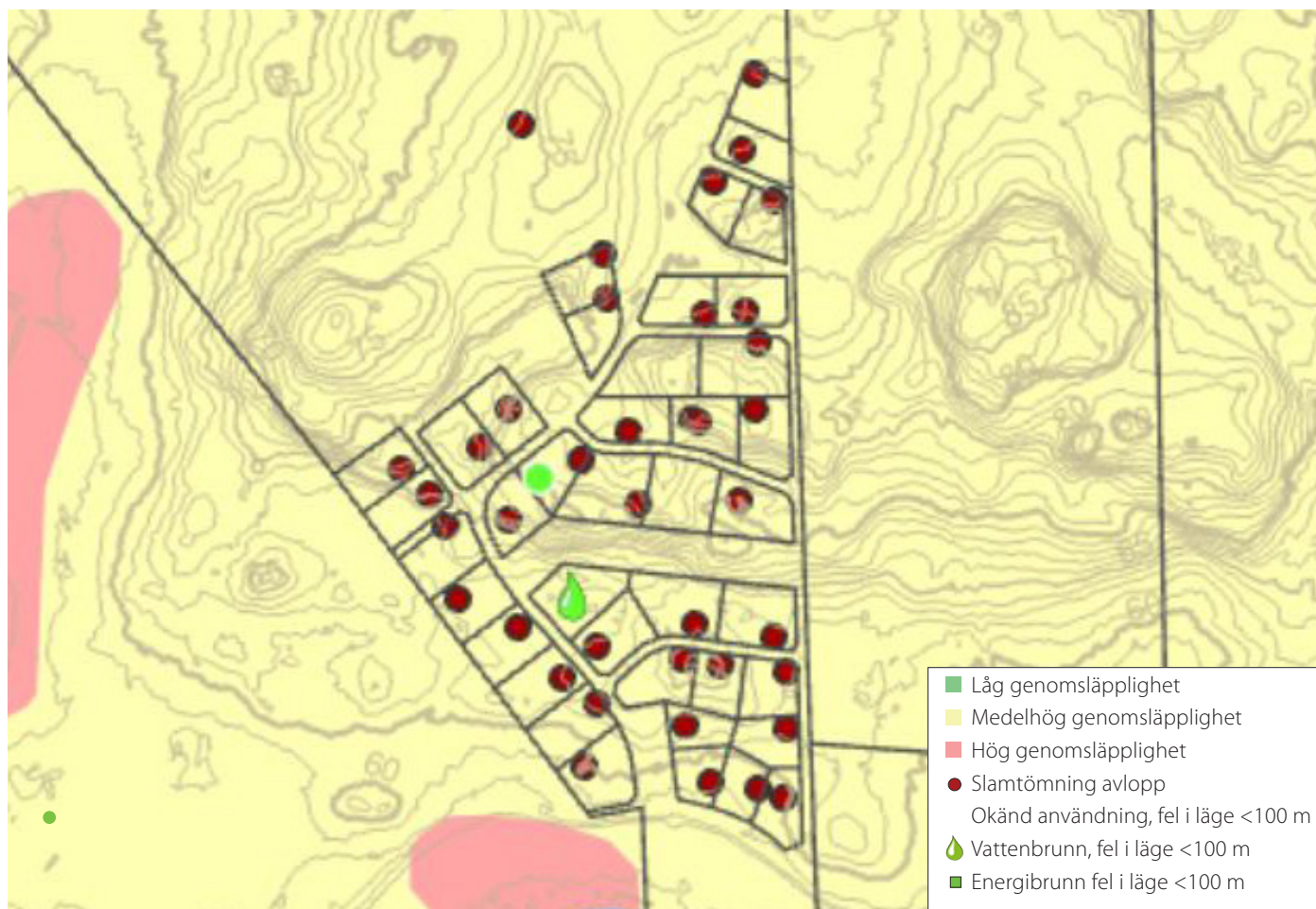
VITSIPPAN

Figur 30. Omfattning av utredning (inför utbyggnad kommer projektering att utföras och fastigheter kan då komma att läggas till eller tas bort) samt befintligt verksamhetsområde för spill- och dricksvatten.

Allmänt

Senaste år för färdigställd utbyggnad:	2023
Vattentjänst(er):	Spillvatten och dricksvatten
Fastigheter och nyttjande:	Totalt: 40 Permanentbostäder: 2 (3 personer) Andel fritidsbostäder: 97 % (2023-05-03)
Bedömd investering:	23,9 miljoner kronor (Sweco, 2021)
Status på befintliga avlopps- anläggningar:	Kontroll: 2012 Dominerande tekniklösning: Slamavskiljare och infiltration När anläggningarna anlades: 1990-talet Bedömning i förhållande till dagens krav på nya anläggningar: Ej godtagbara
Större gemensam vattenanläggning:	Ja
Större gemensam avloppsanläggning:	Nej

Figur 31. En förenklad bild över markens genomsläpplighet, avloppsanordning som töms av kommunen, samt vatten och energibrunnar från SGU:s brunnarkiv.

Hälsoskydd

Kända problem med dricksvattenkvantitet eller kvalitet, föroreningskänsliga grundvattenförekomster, vattenskyddsområde, badplatser eller återkommande översvämningar:	Nej
Miljö kvalitetsnormer för god kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status:	Nej

Miljöskydd

Vattenförekomst avrinningsområden ytvatten och dess status avseende näringsämnen:	Lursjön (regionalt värdefull sjö) Hög
Övergödning på grund av belastning av näringsämnen:	Inte bedömt
Uppskattad mängd fosfor som uppkommer i området och miljönytta i förhållande till investeringen:	13 kg/år 31 kr/kg, fastighet, år
Bedömt krav på reduktion av fosfor i små avloppsanläggningar:	90 % (normal skyddsnivå)
Miljö kvalitetsnormer för god ekologisk status:	Ja

3.2. TABELL

Område	Antal fastigheter	Större gemensam anläggning	Vattenförekomst avrinningsområde ytvatten	Miljökvalitetsnormer	
Barnens by	2	Vatten	Lursjön	God ekologisk status	
Dalsjö	7	Nej	Fredskogsån	God ekologisk status 2027	
Gulastorp	23	Nej	Fjälövsån	God kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status God ekologisk status 2033	
Gundrastorp, Havraljunga	71	Kommunalt vatten	Vittsjön	God ekologisk status 2027	
Hallarna	40	Nej	Finjasjön	God ekologisk status 2033	
Hörja	20	Vatten	Rökeån	God kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status God ekologisk status 2027	
Ignaberga stationssamhälle	17	Avlopp	Fjälövsån	God kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status God ekologisk status 2033	
Laxbro, Oreluckykan	28	Nej	Almaån: Fjälövsån-Lillån	God ekologisk status 2033	
Lilla Dalsjö	14	Nej	Fredskogsån	God ekologisk status 2027	
Lillaskog	42	Vatten	Vinne å: Åraslövsån - Källa	God ekologisk status 2033	
Nilstorp	16	Kommunalt vatten	Finjasjön	God ekologisk status 2033	
Troedstorp, Attarp	42	Nej	Fjälövsån	God kemisk grundvattenstatus och kvantitativ status God ekologisk status 2033	
Vitsippan	40	Vatten	Lursjön	God ekologisk status	
Totalt:	362				

	Bedömd fosforbelastning till avlopp (kg/år)	Mängd fosfor/fastighet (kg/fastighet, år)	Bedömd investering (mnr)	Nyckeltal (kr/kg, fastighet, år)
	24	0,9	6,8	142
	6	0,9	4,1	92
	11	0,5	23,4	93
	30	0,4	21,9	10
	35	0,9	12,9	9
	21	1,0	6,7	16
	14	0,8	12,3	51
	20	0,7	29,2	51
	9	0,7	4,2	33
	29	0,7	14,2	12
	12	0,7	5,1	27
	30	0,7	18,2	14
	13	0,3	23,9	31
	255		183	

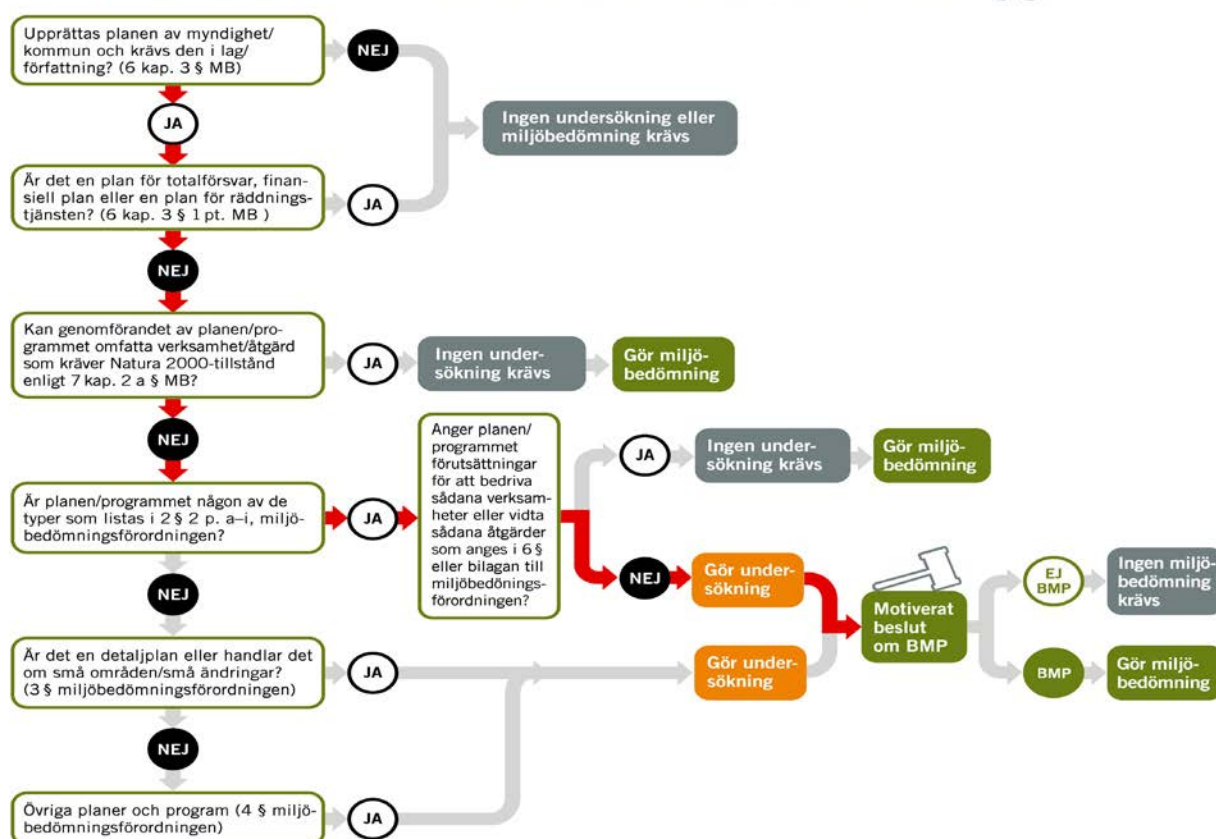
BILAGA 2 - Undersökning av betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplanen omfattas av 6 kapitlet miljöbalken, vilket innebär att när en kommun upprättar en plan ska en strategisk miljöbedömning göras om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det finns vissa aspekter som automatiskt genererar att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning därmed behöver upprättas. Detta gäller om planen omfattar verksamhet/åtgärder som kräver Natura 2000-tillstånd (enligt 7 kapitlet 2a § miljöbalken) eller om planen/programmet anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen. För att underlätta processen gällande att undersöka ut om en plan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte så har Naturvårdsverket tagit fram en sammanfattande figur. I arbetet med att utreda om vattentjänstplanen antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte har denna figur följts och kommunens ställningstaganden kan ses på kommande sida.

För att sammanfatta processen och stegen i figur 5 så omfattas vattentjänstplanen av 6 kapitlet 3§ miljöbalken. Genomförandet av vattentjänstplanen omfattar inte Natura 2000-områden alternativt andra områden som avses i 2 §. Däremot så omfattas vattentjänstplanen av 2§ 2p. *i) en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning.* På frågan gällande om vattentjänstplanen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anger i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen är svaret nej. I 6§ och bilagan så tas flera olika ämnesområden som berörs av vattentjänstplanen upp, exempelvis 6 § MBF, större avloppsreningsverk, vattenöverledning eller i bilagan MBF: anläggning av vattenledningar över långa avstånd. Däremot så bedöms inte vattentjänstplanen ange förutsättningarna för att bedriva verksamheten eller vidta åtgärderna. Den här upplagan av vattentjänstplanen identifierar vad som behöver göras men går inte in i detalj på hur anläggningen och genomförandet ska ske. Detta kommer i stället att hanteras i framtida handlingsplaner och tillståndsprövningar där miljöpåverkan måste utredas mer i detalj.

Sammanfattningsvis visar därmed figuren ovan att genomförandet av vattentjänstplanen inte förutsätts medföra betydande miljöpåverkan. Däremot så krävs en undersökning för att utreda frågan vidare. Vad en undersökning innebär framgår av miljöbalkens 6 kapitlet 6 § och i 5 § miljöbedömningsförordningen tydliggörs det för vad undersökningen ska beröra. För att underlätta undersökningen har en checklista upprättats. Checklistan tydliggör även vilka aspekter som har ingått i bedömningen.

STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING – behöver en undersökning göras?

Figur 5. Naturvårdsverkets figur gällande processen för att utreda om en undersökning om betydande miljöpåverkan krävs eller inte.

CHECKLISTA

Bedömningsområde	Bedömd påverkan			Kommentar
	+	0	-	
Globala mål – Agenda 2030				
Ingen fattigdom		X		-
Ingen hunger		X		-
God hälsa och välbefinnande	X			Genom en långsiktig planering av allmänna vattentjänster skapas förutsättningar för att tillgodose behovet av godtagbara vattentjänster med hänsyn till både människors hälsa och miljö. Genom en utbyggnad av det kommunala VA-nätet säkras tillgången på dricksvatten under årets torrare månader.
God utbildning		X		-
Jämställdhet		X		-
Rent vatten och sanitet för alla	X			Vattentjänstplanen syftar till att kommunen ska ha en långsiktig planering för hur våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses.
Hållbar energi för alla		X		-
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt		X		-
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X			En väl fungerande vatten- och avloppsförsörjning utgör en fundamental komponent i ett hållbart samhälles infrastruktur. Ändamålsenliga och tillförlitliga VA-anläggningar säkerställer tillgången till vårt viktigaste livsmedel - dricksvattnet, ser till att spillvatten borttransporteras och tas om hand, samt att dagvatten avleds i tillräcklig mängd vid nederbörd och snösmältning.
Minskad ojämlikhet		X		-
Hållbara städer och samhällen	X			Vattentjänstplanen syftar till att kommunen ska ha en långsiktig planering för hur våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt hur våra kommunala anläggningar och dess funktioner, kopplat till vatten och avlopp ska säkras för att klara skyfall.
Hållbar konsumtion och produktion		X		-
Bekämpa klimatförändringarna		X		-
Hav och marina resurser	X			Hanöbukten är recipient för större delen av Hässleholm kommun. Utbyggnad av kommunalt VA kommer att minska den totala belastningen av näringsämnen till recipient.
Ekosystem och biologisk mångfald	X			Vattentjänstplanen möjliggör för en hållbar dagvattenhanteringen. Genom exempelvis väl utförda dagvattendammar, med vattenspeglar och växlighet, så kan den biologiska mångfalden öka. Genom en utbyggnation av det allmänna VA-nätet gynnas även vattenmiljöer.
Fredliga och inkluderande samhällen		X		-
Genomförande och globalt partnerskap		X		-

Miljökvalitetsnormer			
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för föroreningar i utomhusluft		X	-
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för buller?		X	-
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för ytvatten?		X	Flera av Hässleholms ytvattenförekomsternas uppnår idag inte god kemisk status och har otillfredsställande ekologisk status. Genom att arbeta för en mer hållbar samhällsbebyggelse anses föroreningspåverkan i såväl ytvatten som grundvatten minska. Viktigt att påpeka är dock att dag- och spillvatten i sin tur både kan öka och minska belastningen på recipienten på olika platser i kommunen. Därmed bedöms påverkan som neutral.
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för grundvatten?	X		Flera aspekter i planen antas bidra med positiva effekter på grundvattnet. Exempelvis genom att uppmärksamma behovet av: <ul style="list-style-type: none"> - Tillsyn och rådgivning för att uppnå en hållbar enskild VA-försörjning - Grundvattenkvaliteten förväntas öka då enskilda avlopp byggs bort och ersätts av kommunala avlopp. - Reglering av villkor för utsläpp till dagvattenledningar - Tydligare ansvarsfördelning kring dagvatten
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för fisk- och musselvatten?		X	-
Sveriges miljökvalitetsmål			
Begränsad klimatpåverkan		X	-
Frisk luft		X	-
Bara naturlig försurning		X	-
Giftfri miljö	X		Genom en långsiktig planeringen och strategi för vattentjänster kan kommunen minska utsläpp av föroreningar.
Skyddande ozonskikt		X	-
Säker strålmiljö		X	-
Ingen övergödning	X		Utbyggnaden av det allmänna spillvattennätet bedöms minska belastningen av näringsämnen i kommunen som helhet.
Levande sjöar och vattendrag	X		Utbyggnaden av det allmänna spillvattennätet bedöms minska belastningen av näringsämnen i kommunen som helhet.
Grundvatten av god kvalitet	X		Flera aspekter i planen antas bidra med positiva effekter på grundvattnet. Exempelvis genom att uppmärksamma behovet av: <ul style="list-style-type: none"> - Grundvattenkvaliteten förväntas förbättras då enskilda avlopp byggs bort och ersätts av kommunala avlopp. - Tydligare ansvarsfördelning kring dagvatten

Hav i balans samt levande kust och skärgård	X			Hanöbukten är recipient för större delen av Hässleholm kommun. Genom en mer långsiktig och hållbar planering av vattentjänsterna påverkas därmed även havet.
Myllrande våtmarker		X		-
Levande skogar		X		-
Ett rikt odlingslandskap		X		-
God bebyggd miljö	X			Vattentjänstplanen syftar till att kommunen ska ha en långsiktig planering för hur våra allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt hur våra kommunala anläggningar och dess funktioner, kopplat till vatten och avlopp ska säkras för att klara skyfall. Då detta är en grundförutsättning för god bebyggd miljö så anses vattentjänstplanen ha en direkt koppling till att uppnå målet.
Ett rikt växt och djurliv	X			Vattentjänstplanen möjliggör för en hållbar dagvattenhanteringen. Genom exempelvis väl utförda dagvattendammar, med vattenspeglar och växlighet, så kan den biologiska mångfalden öka. Genom en utbyggnation av det allmänna VA-nätet gynnas även vattenmiljöer.
Kulturmiljö				
Kulturmiljövård		X		-
Statligt byggnadsminne		X		-
Fornlämning		X		De preliminära VA-utbyggnadsområdena överlappas med flertalet fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. Dessa finns överallt i vårt samhälle. Enligt kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada en lämning. Vattentjänstplanen i sig anses inte påverka fornlämningarna utan det är själva utbyggnaden och anläggningen av exempelvis ledningar som kan göra skada. Vid grävarbeten intill fornlämningar söker kommunen alltid tillstånd.
Särskilt värdefulla kulturmiljöer			X	Preliminära utbyggnadsplaner för Tormestorp och Lillaskog gränsar/överlappar med områden som är utpekade som särskilt värdefulla kulturmiljöer. Kulturmiljöerna kommer dock inte automatiskt att påverkas av utbyggnadsplanerna. Däremot hanteras frågan varsamt i ett senare skede för att säkerställa att ingen negativ påverkan lämnas på kulturmiljöerna vid anläggning och genomförande.
Kulturresevat		X		-
Naturvärden				
Naturresevat		X		-
Naturminne		X		-
Biotopsskyddsområde		X		-
Djur- och växtskyddsområde		X		-
Strandskyddsområde		X		Preliminära utbyggnadsområdet för Barnens by, Havraljunga och Hörja ligger inom strandskyddat område. Däremot så anses inte en eventuell utbyggnad påverka strandskyddet ur någon negativ bemärkelse.

Vattenskyddsområde	X			Preliminära utbyggnadsområdet i Gulastorp, Troedstorp/Attarp, Ignaberga, Lillaskog samt Havraljunga överlappar till vis del med vattenskyddsområden. Ett vattenskyddsområde är till för och skydda råvattnet. Genom att bygga ut VA-nätet på dessa platser kommer antalet enskilda avlopp att minska och därmed grundvattenkvalitén förbättras.
Riksintressen				
Riksintresse för naturvård		X		-
Riksintresse för kulturmiljövård		X		-
Riksintresse för friluftsliv		X		Två av de preliminära VA-utbyggnadsområdena ligger inom områden som omfattas av riksintresse för friluftsliv. Dessa är: - Tormestorp - Havraljunga Utbyggnationen i sig anses dock inte behöva påverka riksintresset.
Riksintresse för värdefulla ämnen eller material		X		-
Riksintresse för energiproduktion		X		-
Riksintresse för kommunikationer		X		Enstaka delar av de preliminära VA-utbyggnadsområdena ligger inom områden som omfattas av riksintresse för kommunikationer. Dessa antas dock inte behöva påverkas, varken ut positiv eller negativ bemärkelse, av vattentjänstplanen.
Riksintresse för totalförsvarets militära del		X		Preliminära utbyggnadsplaner för området Barnens By finns inom riksintresse för totalförsvaret. Däremot anses riksintresset inte påverkas av utbyggnadsplanerna.
Natura 2000		X		-

SAMLAD BEDÖMNING

Vattentjänstplanen syfte är att minimera risken för negativ påverkan på naturmiljön samt människors hälsa. Resultatet av checklistan ovan visar att vattentjänstplanen i stället förväntas generera flera positiva konsekvenser på bland annat vattenskyddsområden och bidrar till att uppnå flera av de nationella och globala målen. Däremot så kan själva genomförandet av utbyggnaden av de preliminära VA-utbyggnadsområdena, med exempelvis ledningar och pumpstationer, komma att påverka områden med höga värden av olika slag. Hur detta ska genomföras är däremot inget som hanteras eller utreds inom ramen för Vattentjänstplanen. En handlingsplan med åtgärder för att undvika eller minimera påverkan bör i stället göras inför genomförandet i ett senare skede.

Sammanfattningsvis anses därmed inte denna upplaga av vattentjänstplanen generera någon betydande miljöpåverkan och vi på Hässleholms kommun bedömer således att ingen strategisk miljöbedömning behöver upprättas. Miljöpåverkan ska dock utredas vidare i ett senare skede och i framtida mer ingående handlingsplaner kan en strategisk miljöbedömning bli aktuell.

Enligt miljöbalken 6 kapitlet 7 § så ska kommunen efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslut som följer kommunens ställningstagande om att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan ska tas av kommunfullmäktige i samband med att planen antas.

